LRKSA OFICIALIS ORGANAS, KATALIKISKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

No. 45-46 | Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912 | KETVIRTADIENIS, LAPKRIČIO-NOV. 12, 1942 | VOL.-METAI XXVI

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

Pereitą savaitę "Garsas" neišėjo. Pereinant į 6 puslapius ir į kitą spaustuvę turėjome persiorganizuoti, įsigyti naujas formas ir kitus formalumus atlikti.

LRKSA Prezidentas Leonardas Šimutis mini trigubą sukaktį — 10 metų sekretoriaviimo Katalikų Federacijai, 15 metų redagavimo dienraščio "Draugo" ir 50 metų amžiaus.

Šių sukakčių proga brangiam mūsų veikėjui linkime geros sveikatos ir energijos toliau darbuotis mūsų organizacijų, tautos ir Bažnyčios gerovei!

Lapkričio 3-čios balsavimai davė republikonams didelių laimėjimų. Jie paėmė viršų pačiose stambiausiose valstijose, kaip New Yorko, Pennsylvanijos, Illinois, Ohio, Michigan, California, Massachusetts, New Jersey ir kitose, pravedant savo kandidatus į gubernatorių, U. S. senatorių ir Atstovų Buto narius.

Rinkimų rezultatus geriausia pavaizduoja skaitlinės. Iki šiol senate demokratai turėjo 69 narius, republikonai 29; naujame senate demokratai turės 57, republikonai 38. Iki šiol Atstovų Bute demokratai turėjo 257 atstovus, republikonai—165; naujame demokratai turės 223, republikonai 209.

Tuoj po rinkimų abiejų partijų lyderiai padarė pareiškimus, kad vienų ir kitų dabartinis troškimas yra kaip galint graičiau laimėti šį karą ir šiam reikalui bus vartojamos pirmos ir didžiausios jėgos. Suprantama, kad valstybiniu ir tautiniu žvilgsniais abiejų partijų žmonės nesiskiria.

Malonu pastebėti, kad lapkričio 3-čios balsavimuose ir lietuviai turi gražių laimėjimų. Chicagoje teisėjas Jonas T. Žūris perrinktas municipaliniu Cook apskričio teisėjų; LRKSA narys J. T. Deraitis—DeRighter perrinktas Ohio legislatūros atstovu; advokatas Nadas Rastenis išrinktas Maryland legislatūros atstovu.

Vienok apgailėtina, kad adv. W. J. Drake—Dragūnas pralaimėjo rinkimuose į U. S. kongresą. Jis kandidatavo iš Brooklyno 9-sios apygardos. Drake surinko 41,326 balsus, o jo oponentas Keough—43,780 balsų. Kitos tautinės grupės U. S. Kongrese turi savo žmonių, kurie reikale gina jų interesus. Tai svarbi tribūna iš kurios susipratęs lietuvis, kaip kad adv. Drake, galėtų stipriai pasitarnauti lietuvių ir Lietuvos naudai.

Alijantų laimėjimai Afrikoje žymiai pakirto ašies jėgas ir prestyžą. Gal būt, neužilgo ašies jėgos visai bus išblokštos iš Afrikos. Tada Italijai ateis dar liūdnesnės dienos. Jos miestai tratės nuo alijantų bombų. Hitleris susirūpinęs, kad italai nepasirašytų atskiros taikos. Deje, kiekvienas ašies pralaimėjimas sukelia pavergtų tautų tarpe didesnį atsparumą ir pasipriešinimą.

LRKSA METASI Į JAUNIMĄ

Dabartiniu metu Liet. R. Katalikų Susivienymas veda savo vajų, ypač stengdamasis įtraukti jaunimą į savo eiles. Vajui vadovauja specialus komitetas iš valdybos narių. Visos kuopos yra suskirstytos į 12 rajonų, kurių priešakyje pastatomi vajininkai, garbės globėjai. Įtraukiami nariais ir jaunesni — tarp vienerių ir šešiolikos metų, į šiuos kreipiamas ypatingas dėmesys. LRKSA valdžios kontroliuojamas, moderniškai sutvarkytas, ligas ar mirties atvejais išmoka pašalpas nuo 150 dol. iki 2,000 dol. Vajus tęsis iki 1944 pavasario. (LKFSB).

LIETUVIŲ SPAUDOS BENDRADARBIŲ KURSAI

Šią žiemą Čikagoje įvyks laikraščių bendradarbiams ir korespondentams žurnalistikos kursai, kuriuos organizuoja LKFSB su "Draugo" redakcija. Kursuose bus mokinama kaip rašyti korespondencijos, reportažai, pasikalbėjimai, straipsneliai, koksai turi būti laikraštininko pasiruošimas ir kitos savybės. Paskaitas laikys vietiniai ir iš Lietuvos atvykusieji redaktoriai. Laikas ir vieta bus pranešta vėliau. (LKFSB).

Lietuvos Kunigaikščiai Europos Valstybių Sostuose

Paskutiniame savo numeryje "Polish Future and News Service" prisimena neužmirštamus istorijos faktus. Tarp kitų dalykų prisimenama, kad XV šimtmetyje karaliaus Kazimiero IV sūnums teko Bohemijos ir Vengrijos vainikai, taip kad tada Jogailaičių dinastija valdė Lietuvą, Lenkiją, Prūsiją, Bohemiją, Vengriją ir Valakiją. Taigi iš Lietuvos kunigaikščių kilusieji vyrai—Jogailos ainiai—valdė svarbiausias ano meto centrines Europos valstybes.

(LKFSB)

GIMTADIENIO DOVANA —PANTĖ KRAUJO

Čikagos lietuvaitė p. Sofija Kasko savo brolio gimtadienyje davė pantę kraujo Raudonajam Kryžiui. Jos brolis yra kariuomenėje. Davusi kraujo ji parašė laišką savo broliui, kuriame praneša apie tą "dovaną" ir rašo: "Tikiuosi, kad tau nereikės ja pasinaudoti..."

Iš viso ji jau yra davusi kraujo tris kartus. Greit ir pati pasiruošusi išvažiuoti į moterų armijos ryšių skyrių; jos civilinė tarnyba buvo telegrafo agentūroje. (LKFSB).

ZODIS MUSŲ LAIKRAŠČIO "GARSO" REIKALU

Lietuvių R. K. Susivienymo Amerikoje praėjusis seimas priėmė visą eilę gerų, reikalingų ir naudingų sumanymų, nutarimų. Vykdomoji Taryba, pradėjusi poseiminius darbus, džiaugiasi seimo nustatytomis gairėmis.

Tačiau vieno labai svarbaus reikalo garbingieji 53-čiojo seimo atstovai nematė naudingu dalyku vieną kartą ant visados išspręsti—tai amžinai šlubuojančio Lėšų Fondo klausimą. Vykdomoji Taryba pastatyta gana keblioj padėty—seimo nutarta platesniu mastu varyti narių prirašinėjimo vajų, visus organizacijos administracinius reikalus gerai ir greitai atlikti, organą "Garsą" leisti tokiu, kaip ligšiol, viską gerinti, modernizuoti.

Tai gražu, reikalinga. Reikia progresuoti, reikia eiti su gyvenimu. Kitaip atsiliksime ir... žūsime. Bet dabar turimomis lėšomis visų reikalų atlikti negalime taip, kaip norėtume. Ligšiol vargais negalais Lėšų Fondą subalansuodavome. Bet dabar karas. Viskas brangsta. Popiera, darbas, spaustuvės ir ofiso reikmenys brangsta. Labai atsargiai ir tiksliai apskaičiavus, laikantis kad ir didžiausios ekonomijos, į metus numatomas Lėšų Fonde deficitas $4,000.00. Sveikas (sound) organizacijos ar bet kokio kito biznio vedimas reikalauja neišleisti daugiau, negu turima įeigų. Jei numatoma, kad iš Lėšų Fondo reiks išmokėti keturis tūkstančius dolerių daugiau, negu turėsime įeigų, turime žiūrėti, kad tai sumai išlaidas sumažinti.

Vykdomoji Taryba ilgai suko galvas, kurioj šakoj išlaidas mažinti, ieškojo ekstra įeigų prospektų.

Centro raštinės darbininkų skaičiaus sumažinti negalima. Raštinė nespėtų organizacijos reikalų atlikti ir dėlto būtų nuostolių. Nebegalima mažinti ir algų darbininkams, nes jos ir taip, palyginti, yra mažos.

Dėl to, "prikibome" prie "Garso", kurio leidimas mūsų Lėšų Fondui kainuoja apie $10,00.00. Kitos išeities nesuradome, kaip tik sumažinti "Garso" sąmatą keliais tūkstančiais dolerių, kad padengti numatomą 1943 deficitą Lėšų Fonde. Tuo reikalu Vykdomoji Taryba savo susirinkime, 1942 m. rugpiūčio 12-14 d. d. priėmė tokio turinio rezoliuciją:

Plačiai aptarus Lėšų Fondo klausimą ir smulkmeniškai apskaičiavus, kad metų bėgyje tas fondas nebus galima subalansuoti be deficito, nutarta organui "Garsui" išlaikyti sąmatą sumažinti iki $6.500.00 metams, tuo būdu stabilizuojant to fondo padėtį. Finansų Komisijai ir Redaktoriui bei Administratoriui pavedama greitu laiku sudaryti tinkamą planą leisti "Garsą" su jaunimo priedu naujai nustatytos sąmatos ribose.

Tai reiškia, kad "Garsą" sumažinsime. Šį žingsnį darome labai nenorėdami. Būtų smagiau pranešti visuomenei tai, jei sugebėtume, laikraštį didinti. Bet Lėšų Fondo padėtis verčia pranešti žinią, kad tuo tarpu "Garsas" bus leidžiamas 6 puslapių.

Pasitikime, kad "Garso" sumažinimas nesitęs ilgai. Jei tikrai rimtai pasidarbuosime vajuje, jei bent keliolika šimtų naujų narių prirašysime ir tuo, aišku, pakelsime Lėšų Fondą, tada galėsime laikraštį leisti taip, kaip ligšiol ir dar pagerintą, su priedais. Dėl to tuo pačiu ruoštu prašome kuopų, apskričių ir visų narių iš visų savo pajėgų padirbėti vajuje, kad ir "Garsą" pagerinti ir pačią organizaciją sustiprinti.

Be to, laikraščiui yra ir kiti įeigų šaltiniai: nauji skaitytojai, skelbimai, spaudos darbai. Ligšiol pašalinių skaitytojų (ne Sus-mo narių) "Garsas" turėjo mažai; nedaug ir apmokamų skelbimų; "Garso" spaustuvė galėjo ir galėtų turėti daug daugiau spaudos darbų; "Garso" kaimynai keletą į metus pramogų laikraščio, tarnaujančio apylinkės visuomenei, išlaikymui galėtų surengti.

Dėl to nuoširdžiai prašome visų narių ir ypač artimesnių prie "Garso" lietuviais apgyventų miestų ir miestelių visuomenės kooperuoti su redaktorium ir administratorium p. Matu Zujum, kad panaudoti čia suminėtus ir kitus šaltinius laikraščio įeigas padidinti ir kad greitu laiku būtų galima "Garsą" didinti, jį gerinti turiniu, išvaizda etc.

Šis Vykdomosios Tarybos žingsnis—"Garso" mažinimas padarytas turint galvoj ir valstybių apdraudos departamentų patėmijimus. Apdraudos departamentų egzaminatoriai keliais atvejais yra patarę stiprinti Lėšų Fondą ir, be to, nurodę, kad mūsų organizacijos organo leidimas perdaug lėšų suima. Nekreipti dėmesio į jų patarimus būtų pavojinga. Jų patarimai, pastabos, tai savotiškas įstatymas, su kuriuo apsilenkti negalima.

Visi kiti mūsų fondai yra stiprūs. Organizacija yra "solvent". Jei tik daugiau narių prirašysime, stipriau "Garsą" parėmisime, Lėšų Fondas išaugs, mūsų mylimas laikraštis vėl padidintas lankys mūsų namelius.

LEONARDAS ŠIMUTIS,
LRKSA Prezidentas

U. S. UŽIMA PRANCŪZIJOS KOLONIJAS AFRIKOJ

ALIJANTAI SUTRIUŠKINO AŠIES JĖGAS AIGIPTE IR LYBIJOJE

ARTINASI LIŪDNOS DIENOS ITALIJAI HITLERIS DESPERUOJA

Lapkričio 7-tos naktį stiprios Jungtinių Amerikos Valstybių jėgos — armijos, vandens ir oro laivynų—iš Atlantiko ir Tarpžemio jūros pradėjo veržtis į prancūzų Afrikos kolonijas.

Amerikiečių jėgoms vadovauja komandierius generolas Dwight David Eisenhower.

Nors Vichy vyriausybė, prisibijodama Hitlerio, įsakė kolonialėms jėgoms priešintis ir kovoti, bet amerikiečiai žygiuoja neatsižiūrėdami jokių kliūčių. Algiers jau amerikiečių kontrolėje. Iš čia amerikiečiai žygiuoja Tunisijos ir Lybijos kryptimi užkirsti kelią ašies likučiams pasprukti iš alijantų. Moroke svarbiausios bazės irgi jau amerikiečių kontrolėje, būtent, Casablanca, Agadir, Mogadar ir Safi.

Alijantų ofensyva Aigipte pasibaigė didžiausiu triumfu, o ašies katastrofa. Buvusios Rommel'io "galingos" armijos likučiai dar neša kudašių Lybijos teritorijoje. Iš 140,000 ašies kareivių virš šimtas tūkstančių jau sulikviduoti. Į alijantų rankas pateko gausybė karo reikmėnų — šimtai tankų, kanuolių, lėktuvų. Alijantai nemano nuleisti rankų, iki ašies jėgos Afrikoje visiškai bus išlikviduotos.

Sovietų Rusijos frontuose naziai irgi nepajėgia pasijudinti pirmyn.

Pereitą sekmadienį nazių gimtinėje—Municho mieste—susirinko nazijados vadai paminėti 19-tą metinę sukaktį nuo pučo, kurio tikslas buvo nuversti demokratinę Vokietijos vyriausybę. Nors pučas tada neišdegė, Hitleris pateko už grotų, vienok jo žvaigždė neužgeso. Sukakties proga Hitleris pasakė kalbą. Jis skerečiojosi prieš sąjungininkus, ketino jiems atkeršinti, ypatingai už paskutinius žygius Afrikoje. Desperuodamas Hitleris prisiegavojo, kad jis nebėgsiąs iš Vokietijos ir neapleisiąs savo žmonių, kaip kad padarė kaizeris. Bet jo ta kalba parodo, kad Hitleris jau jaučia negerovę.

Paskiausiomis žiniomis, Hitleris davęs įsakymą savo armijai žygiuoti per neokupuotos Prancūzijos teritoriją. Matomai, Hitleris pasirengęs paimti savo kontrolėn visą Prancūziją. Jis bijo, kad alijantai, įsistiprinę Afrikoje, neatidarytų fronto per Prancūzijos teritoriją.

Afrikoje prancūzų garnizonai pereina alijantų pusėn, o kai kuriose vietose dar rodo pasipriešinimo.

DIDELIS SUSIDOMĖJIMAS LRKSA GENERALINIU VAJUMI

Pranešimai iš kuopų ir apskričių parodo, kad susidomėjimas generaliniu naujų narių vajumi yra didelis.

Apskritys ir kuopos renka savo organizatorius.

163 kuopa, Chicago, Ill., savo organizatorėmis išrinko veiklias nares E. MICKELIŪNIENĘ, M. VARKALIENĘ ir A. POŠKIENĘ.

1-ji kuopa, Edwardsville, Pa., išrinko darbščią kuopos raštininkę ALICIJĄ VENSLAUSKIENĘ.

35 kp., Pittsburgh, Pa., išrinko atsižymėjusį veikėją JUOZĄ ŠIMKŲ, kurs pasirįžęs šauniai pasidarbuoti kuopos ir Susivienymo gerovei.

4-ji Penna apskritis organizatorium išsirinko patyrusį veikėją ANTANĄ AMBROZAITĮ.

Apie generalinį LRKSA naujų narių vajų plačiai rašo kiti katalikų laikraščiai ir ragina lietuvius apsidraust savo nacionalėje fraternalėje organizacijoje.

Visos kuopos ir apskritys prašomos stoti į darbą neatidėliojant.

Organizatoriai registruokitės centre ir apsirūpinkite reikalingomis blankomis ir informacijomis. Centras turi pagaminęs informacines brošiurėles—lietuvių ir anglų kalbose — kurios padės jums geriau apsišarvuoti reikalingomis žiniomis ir argumentais.

GERAI VEIKIA LIETUVIŠKOSIOS AKADEMIJOS

Šv. Kazimiero Seserų vedama mergaičių akademija Čikagoje turi 500 auklėtinių, Seserų Pranciškiečių vedama mergaičių akademija Pittsburge turi daugiau kaip 200 auklėtinių ir Seserų Kazimieriečių akademiją su pensionatu Juozapo Marijos Viloje ties Philadelphia turi 25 auklėtines. (LKFSB).

AUKLĖJIMAS NAUJOJE TVARKOJE

Daugelis mokytojų Jungtinėse Valstybėse daro inteligentiškumo bandymus tarpe savo mokinių, kad palengvinus jiems pasirinkt sau geriausiai tinkamą profesiją. Bet Vichy Prancūzijoje auklėjimas eina kiek kitokiu keliu. Radio pranešimas iš Vichy, pasiekęs Karo Informacijos Ofisą, sako, kad ten vaikai mokykloje yra skirstomi į keturias kategorijas pagal jų fizinius požymius. Kiekvieno vaiko fizinis progresas, daugiau negu jo intelektualinis progresas, reikia manyti bus sprendžiamas veiksnys.

Mokyklų reforma buvo paskelbta Cotte de Carea, kurio žinioje yra bendrasis auklėjimas. Jis, matyt, norėdamas patikti konservatyviškiems prancūzų mokytojams, pridėjo, kad būdas ir valia, lygiai kaip ir fizinis stiprumas turi būti vystomi vaikuose mokyklose.

Vienok po Prancūzijos susmukimo auklėjimo sistemos reorganizacijos kryptis vis darėsi ryškesnė. Dabar ten žiūrima, kad nėra naudinga vaikams duoti per daug visokių žinių, nes esą "teoretinis" ir "enciklopediškas" žinojimas pats per save dar nėra geriausias paruošimas gyvenimo kovai. Darbo auklėjimas ir sportai, iš kitos pusės, ten vis labiau pabrėžiama.

Ypatingai ryški nacių įtaka matyti prancūzų jaunimo stovyklose. Vienas trumpųjų radio vilnių pranešimas iš Brazzaville sako, kad tose stovyklose daugiausia laiko pašvenčiame militariniams žygiavimams ir rašymui tokiomis temomis, kaip "Vokiečių Armija", "Vyro Paskirtis Yra Karas", "Hitlerinio Jaunimo Veikimo Metodai" ir "Kada Tu Manai Mirti?"

Prancūzų jaunimas stovyklose turi išlaikyti kvotimus ir ta proga turi atsakyti į eilę asmeninio pobūdžio klausimų. Pavyzdžiui, klausiama "Ar esi Romos Katalikas?", "Ar esi prieš žydus?", "Ar esi už bendradarbiavimą (su vokiečiais?" Tokie klausimai duodami paleidžiant iš stovyklų. Tie, kurie atsako tinkamai, gauna darbus. Kiti atleidžiami su negerais pažymėjimais.

..OWI

APSIDRAUDIMAS LRKSA YRA PIGIAUSIAS, BET TIKRIAUSIAS IR SAUGIAUSIAS

GARSAS

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS

Eina Ketvirtadieniais Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Jungt. Valst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00.
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00, Foreign countries $3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

VYRIAUSYBĖ ŠAUKIA VISUS Į TALKĄ LAIMĖTI KARĄ

Jungtinių Amerikos Valstybių Iždo Departamentas išleido laiškus — atsišaukimus į įvairias organizacijas ir jų kuopas bei skyrius.

Tokius laiškus gavo L. R. K. S. A. centras ir išsiuntinėjo visoms kuopoms.

Tuose laiškuose JAV Iždo Departamentas aiškina reikalą remti šios šalies karo pastangas ir kviečia į talką.

Vyriausybė žino, kad karių, esančių frontuose, dvasią žymiai sustiprina žinios iš namų. Kada kariai žino, kad namie pasilikę irgi aukojasi, atsižada kai kurių savo patogumų, komfortų, nesigaili darbo, triūso ir savo uždarbių, kad kovojantys frontuose turėtų reikalingus ginklus, įvairias kitas karo reikmenis, jų ūpas ir pasirįžimas yra daug geresnis.

Bendrai, nuo naminio fronto daug priklauso karo frontų pasisekimai, ar nepasisekimai. Jei kariai esantys karo frontuose bus aprūpinti gerais ginklais, maistu ir kitomis reikmenimis, jie savo darbą atliks geriau.

Kitaip ir būti negali. Kada rinktiniausi vyrai aukoja savo sveikatą ir gyvastis už savo šalies laisvę, namie pasilikę neturi teisės ramiai sau sėdėti ir nepaisyti jų ir savo šalies likimo.

Šis karas yra didžiausias ir sunkiausias visoje šios šalies istorijoje. Karo frontai išsidraikę keliuose kontinentuose—Europoje, Afrikoje, Azijoje, Australijoje, salose ir plačiuose vandenynuose. Agresoriai šiam karui rengėsi per daugelį metų. Jie planavo savo strategiją, lavino vyrus, kalė prašmatniausius ginklus. Jų planas užkariauti ir pavergti kitas tautas, prisiplėšti svetimų teritorijų ir visiems laikams uždominuoti pasaulį. Daugybė tautų krito po jų ginklu, jų laisvės yra atimtos, dvasinis ir medžiaginis jungas slėgia jų pečius. Jų viltys Amerikos ir kitų sąjungininkų laimėjime.

Šio karo laimėjimui turi aukotis kiekvienas šios šalies gyventojas—vyrai, moterys ir vaikai. Kiekvienas turi atlikti savo prievolę.

Nevisi turi kariauti su ginklais, bet kiekvienas gali prisidėti prie karo laimėjimo.

Namie pasilikusių pareiga visame kooperuoti su vyriausybe, remti visas karo pastangas, pirkti karo bonus ir ženklelius, sąžiningai sumokėti taksus, kurie padės karą laimėti.

Vyriausybės noru yra, kad kiekvienas asmuo prisidėtų prie Pay Roll Savings Plan—Algų Taupymo Plano, skiriant 10 procentų iš savo uždarbio karo bonų ir ženklelių pirkimui. Vyriausybė pasitiki, kad tokių mokėtojų susidarys 30,000,000 asmenų ir visus kviečia prie tos garbingos armijos prisidėti.

NACIAI SUŠAUDĖ LIETUVIUS POLICININKUS, KAM JIE ASISAKĖ ŠAUDYTI ŽYDUS

Gyvi išlikusieji žydai Lietuvoje suvaryti į tris gettos: Kaune, Vilniuje ir Šiauliuose.

Iš Vokietios paskutiniu metu ištrūkę Baltijos valstybių pabėgėliai pasakoja, kad ten žydų gyvenimas labai sunkus: jie tegauna tik pusę tos maisto porcijos, ką kiti gyventojai, verčiami dirbti labai sunkius darbus, turi sunkumų gauti pirkt drabužius ir neprisišaukia reikiamos mediciniškos pagalbos. Už prasižengimus bausmės griežtos, neišskiriant nė mirties bausmės.

Tarp Kauno gyventojų vaikšto gandai, kad netoli nuo miesto esantieji fortai nacių, kaip ir anksčiau raudonųjų okupantų, naudojami egzekucijoms. Esą vokiečiai norėję tiems veiksmams panaudoti lietuvius policininkus. Pasakojama, kik Gestapo įsakiusi lietuvių policijos kapitonui Kirkilui nušaudyti būrį nuteistų mirti žydų. Tačiau kapitonas Kirkilas drauge su kitais lietuviais policininkais atsisakė šauti į žydus ir už tai vokiečių slaptosios policijos buvę patys lietuviai čia pat sušaudyti. Tačiau nuo to laiko gestapininkai atsisakę naudoti lietuvių policiją žydų egzekucijoms. (LKFSB).

GABENA DARBAMS Į VOKIETIJĄ

Vokietijoje labai trūksta darbo jėgų ir naciai paskutiniu metu gabena vyrus, o taipgi ir moteris, iš užkariautų Rusijos dalių darbams į Vokietiją. Ištisais vagonais jie, kaip praneša "Newsweek", gabenami per Minską, Kievą, Rygą ir Taliną. Vokietijoje Rusijos darbininkai ant drabužių nuolat privalo nešioti specialų ženklą. Esą numatoma, kad apie 2 milijonai rusų būsią nugabenta priverstiniems darbams į Vokietiją (LKFSB).

Apžvalga

VIENYBĖ YRA, BET DARBŲ IŠDAVOS MENKOS

"Darbininkas" išspausdino prof. K. Pakšto raštą "Ar sustiprėjo lietuvių vienybė". Rašto autorius nurodo, kad nors "lietuvių vienybė šiuo metu yra pasiekusi bene aukščiausio laipsnio, bet... darbų išdavos menkos."

"Ir jos menkos ne dėl vienybės stokos. Per pastaruosius 25 metus Amerikoje išmirė apie 50 procentų, t. y. pusė lietuvių ateivių, ogi antroji pusė labai pasenėjo, per tai nustojo entuziazmo ir palinkimo organizuotai ir energingai veikti. Šeniau turėta savojo jaunimo, dabar jo beveik nebeturima. Duosnumas sumenkėjo gal apie 50 kartų. Atrodytų, kad duosnieji, geros širdies žmonės buvo paliesti kokios ypatingos epidemijos. Smulkesniems vietos reikalams vis dėlto pinigų sukraunama, bet platesniems visos tautos reikalams jų neduodama. Iš to matosi, kad pats lietuviškas idealas sielose nuskurdo, patys žmonės mažesni pasidarė, nes nustojo didžiojo tikėjimo į savo tautines galias. Įsigalėjo labai nešvelnus paprotys girtis ir girti už vieną paaukotą dolerį. Autokritikos savo srovės, grupės, kolonijos, parapijos veiklai beveik nėra, tai kaip toji veikla gali tobulėti? Ramumas, nepasitenkinimas apsėmė mases ir negausius, pasenusius, anemiškus vadus. Lietuvos politiniai ir kultūriniai klausimai, duosnumas tautos reikalams turėtų būti privatinių, kad ir mažų, susirinkimų, varduvių, įvairių pokilių dažna pasikalbėjimų tema. Bet eilinės nuobodžios ir skurdžios šnekelės neužleidžia savo užkariautos vietos kilnesnėms temoms net šiais nepaprastais istoriškais laikais. Todėl fondų skyriai nesiplečia, narių neieško ir negauna, pinigai tautos gyvybei gelbėti neplaukia. Be pinigų jokia Taryba neatidarys savo ofiso, negalės užsimegsti savos valdžios branduolys. Ir vienybė nepadės..."

KATALIKIŠKOS VEIKLOS PAGYVINIMO REIKALU

Savaitraštis "Lietuvių Žinios" ragina katalikus pagyvinti veikimą, "kad ir Kristaus nepažįstantieji Jį pažintų, ar net su Jo mokslu kovojantieji mestų savo klaidas."

"Kad minėtam tikslui galėtumėm tinkamiau pasidarbuoti pirmiausia turime būti organizuoti į galingą katalikiškojo veikimo arba katalikiškos akcijos organizaciją, kuri duos nurodymus bei patarimus, kaip sekmingiau visuomenėje apaštalauti.

"Mes Amerikos lietuviai katalikai turime tokią organizaciją—tai Liet. R. K. Federacija, bet ar visose lietuvių kolonijose šiandien yra tos organizacijos skyriai.

"Rasime lietuvių kolonijų, kur yra ne po vieną, bet po kelias liet. katalikų parapijas, bet katalikiškos akcijos organizacijos skyriaus nėra. Kodėl nėra? Dėlto, kad mes katalikai nesuprantame vieningos katalikų akcijos organizacijos reikšmės.

"Didžios krikščioniškos vertės darbas bus taipgi, jei katalikiškųjų draugijų nariai įsiūlys ar savo lėšomis užrašys netikinčiai šeimai katalikišką laikraštį, kuris toje šeimoje tyliai dirbs apaštalavimo darbą.

"Katalikiškų draugijų valdybos metų gale, išduodamos apyskaitas, turėtų žymėti netik kiek pelno padarė parapijai, bet ir kiek atliko krikščioniškos meilės darbų, kiek užrašė katalikiškų laikraščių ir pagaliau kiek žmonių per draugijos narių pastangas, sugrįžo katalikybėn ar tapo ištikimesniais bažnyčios nariais. Tik taip veikiant katalikiškųjų draugijų darbas bus pilnesnis ir prasmingesnis.

"Tada negalės niekas iš šalies prikišti katalikams, kad mes tik rūpinamės Bažnyčios išorine puse, o visai, arba perdaug mažai žiūrime katalikiškų principų pritaikymo praktiškame, mus supančių, gyvų žmonių gyvenime.

"Šiais visuotino religinio atšalimo, liberalizmo ir bedievybės laikais, katalikiškųjų draugijų nariai turi daugiau rūpintis, kad kuo mažiausia būtų mūsų tarpe 'katalikų' tik iš metrikų, kurie, geriausiu atveju, katalikybę laiko sekmadienio papuošalu."

RAGINA NEPASIDUOTI APATIJAI

"Tėvynė" teisingai nurodo kad Amerikos lietuviuose reiškiasi apatija. "T." tuo klausimu rašo:

"Kai kas klausia. 'Kas bus?..'

"Pasiduoti aplinkybėms ir užsikrėsti apatija — peranksti. Karas, ne karas — gyvenimas turi eiti savo vaga. Karas, ne karas—mums reikia organizacijų; reikia kultūriško ir tautiško veikimo. Todėl nenuleiskime rankų ir nelaukime geresnių laikų, kol vėl bus gera veikimui dirva. Pasidrąsinkime ir dar bent tie, kurie galime ir pas kuriuos dar plaka lietuviškoij širdis—stokime į darbą! Mes turime gyventi ir veikti! O jei veiksime—lengviau bus užmiršti karo sunkumus ir dabartinių dienų liūdnasias gaidas.

"Amerikos lietuvis visuomet pakantus ir drąsus. Nenuleisk rankų ir dabar, iškėlęs krūtinę aukštyn—veik tuos darbus, kuriuos mums padėjo jaunoji karta, dabar einanti svarbias žmogaus pareigas.

"Nepasiduokime apatijai!"

Prieš 20 Metų Susirinko Pirmasis Lietuvos Seimas

Steigiamasis Lietuvos seimas priėmęs Lietuvos konstituciją ir įvykdęs eilę kitų svarbių valstybės kūrimo darbų išsiskirstė 1922 metų vasarą. Buvo paskelbti rinkimai pirmojo normalaus Lietuvos seimo. Buvo išrinkti 78 atstovai, kurie pirmam posėdžiui susirinko 1922 m. lapkričio 13 d. Tų pačių metų pabaigoje pirmasis Lietuvos seimas išrinko Lietuvos prezidentu Aleksandrą Stulginskį, kurs dabar yra ištrėmime Sibire (LKFSB).

PAJAMŲ TAKSŲ NAŠTĄ PAJUSIME VISI

Namų tarnai, žemės ūkio darbininkai, įstaigų patarnautojai, stenografistės ir galybės kitų žmonių, kurie iki šiol Jungtinėse Valstybėse nesijautė esą mokesčių mokėtojai, nuo ateinančių metų pradžios staiga pajus skausmą savo kišenėje, kada įsigalės naujas pajamų mokesčių bilius, kurį Prezidentas pasirašė. Mėgstantieji išsigerti, pypkoriai ir keleiviai pradeda dar anksčiau mokėti aukštus karo iškaščius, nes taksų pakėlimas naujame įstatyme pradeda veikti nuo lapkričio 1 d.

Mokesčių ratos nuo asmeninių pajamų, siekiančios nuo 19% ant pirmojo mokesčiais apdedamo dolerio iki 88% nuo šešių ar septynių skaitlinių aukštumo pajamų, duos suprasti amerikiečiams, kad šiuo tarpu ir dar kurį laiką po karo nei vienas pilietis negalės susikrauti didelių turtų, kaip tai būdavo sakoma. OWI

OLANDAI LIETUVOS ŪKIUOSE...

Vokiečiai ruošiasi jų užkariautose rytų žemėse įkurdinti savus kolonistus. Vokiečių žemės ūkio ministeris Bache yra pareiškęs, kad ateityje gyventojų tirštumas Vokietijoje sumažėsiąs, nes dalis persikelsianti į naujai užimtas žemes. Jau dabar kai kuriuos ūkius Lietuvoje valdo vokiečiai. Tačiau kolkas karu užimta Vokietija negali vykdyti planingo savųjų perkėlimo, tai į Lietuvą kai kuriuos ūkius vesti yra gabenami net olandai. Apie tai praneša "New York Times". Esą kai kurie didesni ūkiai, kaip, pav., netoli Kėdainių esąs Juodiškių dvaras, jau tvarkomas olando. "Current History" praneša, kad kitas olandų nacis inž. R. van der Veen įsteigė draugiją, kuri skatina olandų sodininkus keltis į Lietuvą. (LKFSB).

IR TABAKĄ TURI ATIDUOT NACIAMS

Išleistas vokiečių generalinio komisaro įsakymas, kuriuo Lietuvos ūkininkai, turį daugiau kaip 30 tabako krūmelių, visą užaugintą tabaką turi perleisti "Ostlando" tabako bendrovei. Už nusižengimus grąsoma kalėjimu ir pinigine bauda iki 5,000 markių.

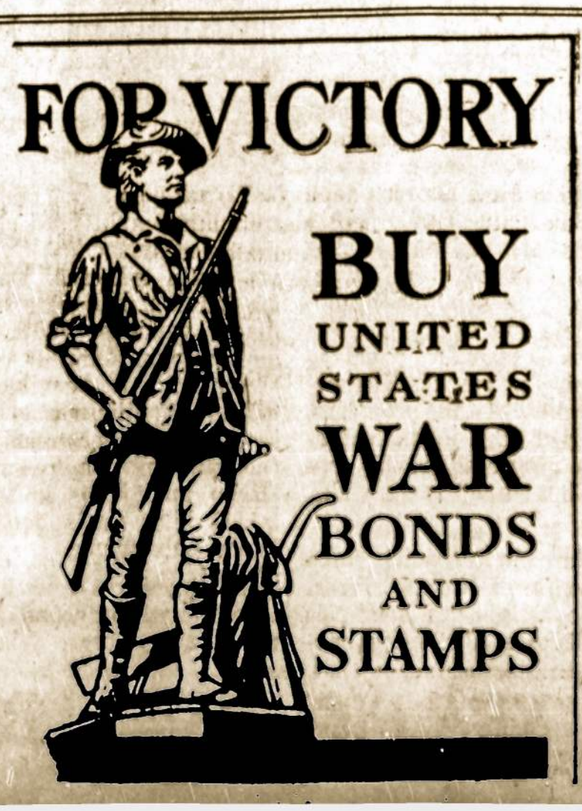

LRKSA PREZIDENTO L. ŠIMUČIO TRIGUBA SUKAKTIS

Šiemet sueina 10 metų, kaip L. Šimutis yra Liet. Kat. Federacijos sekretoriumi, 15 metų kaip jau redaguoja "Draugą" ir 50 metų jo paties amžiaus.

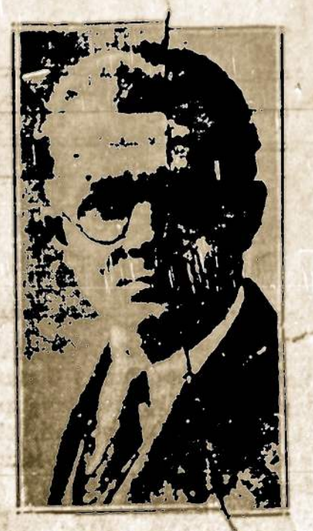

Leonardas Šimutis

L. Šimutis yra gimęs 1892 m. lapkričio 6 d. Šėrikuose, Šilalės parap., Tauragės apskr. Jau 1911 metais jisai pradėjo rašyti į Lietuvoje ėjusią "Vienybę". 1913 metais nuvyko į Ameriką ir čia bestudijuodamas rašinėjo į "Draugą", "Moksleivį", eilėmis "Žvaigždei" aprašė savo kelionę į Ameriką. 1915 m. "Vyčių" seimas Šimutį išrinko "Vyties" administratoriumi, o tų metų pabaigoje jam teko ir keletą to laikraščio numerių pačiam suredaguoti. 1918 m. pakviestas "Garso" redaktoriumi, prie kurio dirbo 8 metus. 1927 m. pakviestas redaguoti "Draugą" šį dienraštį ir teberedaguoja iki šiam laikui. Yra parašęs beletristinių dalykėlių, scenos veikalų. Jo parašytai operetei "Už tėvynę" komp. Aleksis yra pritaikęs muziką ir ji buvo scenoje statyta, kaip ir visa eilė kitų jo parašytų draminių veikalų.

Yra daug dirbęs organizacijose — kuriant Vyčių apskritį ir chorą Chicagoje; beveik visas Amerikos lietuvių kolonijas yra pervažiavęs besidarbuodamas L. R. K. S. A. vajuose ir kitais lietuviškais reikalais. 1918-1919 m. buvo Tautos Fondo sekretorius. Tuo laikotarpiu Lietuvos atstatymo reikalams buvo surinkta apie 400,000 dolerių, apie ketvirtadalis tos sumos buvo surinkta per L. Šimučio prakalbas. Buvo atsitikimų, kada per vieną vakarą buvo surinkta 8 tūkstančiai dolerių. 1918 metais dalyvavo Amerikos Lietuvių delegacijoje pas prezidentą Wilsoną. Tais pat metais įvykusiame Didžiajame Amerikos Lietuvių seime buvo pakviestas eiti I sekret. pareigas. 1926 metais buvo išrinktas atstovu į III Lietuvos seimą. Kaune begyvendamas talkininkavo "Ryto" redaktoriui Turauskui. 1932 m. pakviestas Sekretoriaus pareigoms Katalikų Federacijoje, o nuo 1934 m. yra LRKSA Prezidentu. Įsteigus 1940 m. Amerikos Liet. Tarybą nuo pat įsteigimo iki dabar yra jos pirmininku. Tais pat metais dalyvavo delegacijoje pas Rooseveltą. L. Šimučio žmona yra pirmoji baigusi Šv. Kazimiero akademiją. Vienas Šimučių sūnus jau armijoje, kitas greit išvyksta, o duktė ir trečias sūnus — pasilieka su tėvais.

L. Šimučiui, daug nuslpelniusiam rašytojui ir visuomenininkui, kuo geriausi linkėjimai! (LKFSB).

GINA LIETUVOS VARDA

Vis daugiau atsiranda ryžtingų lietuvių, kurie nusistatę kiekvieną progą panaudoti Lietuvos vardo apgynimui. Štai, pav., kai neseniai žurnalas "Life" savo skiltyse padavė tokį Rusijos valstybių skaičių, kad pagal jį išeina, jog ir Lietuva priklauso prie SSSR, lietuviai Labanauskas ir Kubaitis pasiuntė redakcijai protesto raštą ir redakcija į tai atkreipė dėmesio. Tų pačių autorių parašytą protesto laišką dėl lenkų išsišokimų prieš lietuvius, palankiai suminėjo ir ukrainiečių laikraštis "Svoboda". Atitaisydamas lenkų skelbiamus netikslumus, K. Vidikauskas parašė laišką lenkų laikraščiui "Gviazda Polarna". Ryšium su netikslia informacija Lietuvos atžvilgiu yra suėjęs į kontaktą su "Chicago Sun" ir su lenkų spaudos žmonėmis LKFSB vedėjas; aptartos priemonės, kad ateityje informacijos būtų tiklesnės. (L. K. F. S. B.).

KARO LAIVYNO VYRŲ PAJĖGA

Karo Laivyno sekretorius Knox leido mums pamatyti augančią Jungtinių Valstybių karo laivyno pajėgą. Jis pranešė viešumai, kad dabar trijuose karo laivyno skyriuose yra apie 1,800,000 vyrų: beveik vienas milijonas Karo Laivyne, apie 200,000 Marinų Korpuse ir apie 110,000 Pakraščių Sargyboje. OWI

KRINTA BOMBOS ANT LIETUVOS MIESTU

Sovietų lakūnai bebombarduodami nacių karinius taikinius pačioje Vokietijoje ir jos okupuotose šalyse numeta bombų ir ant Lietuvos miestų. Kaip praneša Lietuvos pasiuntinybės Vašingtone leidžiamas informacijų biuletenis "The Lithuanian Situation", nuo karo pradžios Kaunas buvo sovietų bomborduotas tris sykius, Tauragė—kartą, Vilnius bombarduojamas dažnai. Gyventojų skaičius Vilniuje iš 220,000 sumažėjo iki 120,000. Vokiečiai iš Vilniaus išgabeno nemažai žydų ir lenkų, ypač kurie karo metu buvo atbėgę iš Lenkijos. (LKFSB).

NUOMŲ KONTROLĖ

Kainų Administravimo Ofisas išleido griežtus patvarkymus, kaip užkirsti kelią apėjimui nuomų kontrolės namų pardavimo pagalba, srityse, kur nuomos yra kontroliuojamos. Patvarkymai numato, kokie reikalavimai turi būti išpildyti parduodant namus: sumokėti trečdalį namo pirkimo kainos ir duoti, po buto atsakymo, 3 mėnesius laiko nuomininkui dar gyventi atsakytame bute. Kainų administratorius Henderson sakė, kad nauji patvarkymai "žymiai prisidės prie sulaikymo 'šiaudinio' namų pardavimo tikslu apeiti nuomų kontrolę." OWI

GENEROLAS EDWARD MARTIN IŠRINKTAS PENNSYLVANIJOS GUBERNATORIUM

GENEROLAS EDWARD MARTIN

Lapkričio 3-čios balsavimuose Pennsylvanijos valstijoje į visas svarbesnes vietas išrinkti republikonai. Būtent: Gubernatorium — Gen. Edward Martin; Lieutenant Governor—John C. Bell, Jr.; Secretary of Internal Affairs — Wm. S. Livengood, Jr.; Judge of Superior Court—Hon. Jos. M. Stadtfeld; Judge of Supreme Court — Hon. Allen M. Stearne; Congressman-at-Large — William I. Troutman; Congress (Luzerne County)—Thomas B. Miller; State Senator (20th Dist.)—Adrian H. Jones.

Iš Luzerne apskrities valstijos legislatūron irgi išrinkti republikonai, būtent: First District—Stanley Nowack, Second District — Andrew Garber, Third District—Stanley Figlock, 4th District — Bruno Kowalski, 5th District — John Mock, 6th District — Harold E. Flack, 7th District — David A. Livingstone ir Edwin A. Miller.

Vokiečių komisaras Vilniuje pareiškė ten sušauktiems gyventojams, kad jie neturį teisės be atskiro leidimo gydyti Vokietijos piliečių.

Rochester, N. Y. — Lapkričio 8-tą Rochester Fireworks kompanijos parako dirbtuvėje įvyko sprogimas. 7 moterys žuvo, 10 sužeistų.

ŠVENTO PRANCIŠKAUS MYLĖTOJŲ IR TRETININKŲ KONFERENCIJA

"Šv. Pranciškus—didžiojo Karaliaus šauklys" — šiuo šūkiu Kristaus Karaliaus šventėje spalių 25 d. Brooklno, N. Y. Apreiškimo lietuvių parapijos salėje įvyko Kunigų Vienybės Rytų Provincijos iniciatyva sušaukta Tretininkų ir Šv. Pranciškaus Mylėtojų konferencija. Šiuo metu, kai kerštas ir neapykanta užvaldė žmonių širdis, konferencijos tikslas buvo atkreipti visų akis į Šv. Pranciškų—tą taikos ir meilės apaštalą, tą didįjį tryliktojo šimtmečio reformatorių, kurio dvasios šiandien ilgisi dvidešimtasis amžius.

Konferencija savo programa ir skaitlingumu nustebino visus. Joje dalyvavo didelis skaičius Asyžiečio mylėtojų ir Tretininkai iš sekančių lietuvių parapijų. *Brooklyn, N. Y., Apreiškimo parapijos, Angelų Karalienės parapijos, Šv. Jurgio parap., Maspeth, N. Y., Bayonne, N. J., Elizabeth, N. J., Newark, N. J., New York City N Y., Harrison-Kearney, N. J., Paterson, N. J., Jersey City, N. J.*

Konferencijoje dalyvavo ir daugumas Brooklyno, N. Y. ir apylinkės kunigų: kun. N. Pakalnis, kun. J. Balkūnas, kun. J. Aleksiūnas, kun. K. Paulonis, kun. M. Kemežis, kun. J. Gurinskas, kun. dr. J Bogušas, kun. dr. J. Starkus, kun. V. Vaškas, kun. J. Šeštokas, Tėvai Pranciškonai: Justinas Vaškys, Juvenalis Liauba ir laikraščio "Amerika" redaktorius p. J. Laučka.

Konferencija prasidėjo bažnytinėmis apeigomis gražioje Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Iš pat ryto adoracijai buvo išstatytas Švč. Sakramentas. 8 val. Apreiškimo parapijos Tretininkai išklausė iškilmingų Mišių ir bendrai priėjo prie Šv. Komunijos.

4 val. p. p. didžiulė Apreiškimo parapijos bažnyčia prisipildė konferencijos dalyviais. Kun. B. Kruzai sukalbėjus rožančių, Tėvas Juvenalis Liauba, O. F. M., pasakė konferencijai pritaikintą pamokslą. Po pamokslo visi konferencijos dalyviai pasiaukavo Kristui Karaliui!

Po pasiaukavimo akto, Bayonnės lietuvių parapijos klebonas kun. M. Kemežis atgiedojo Švenč. P. Marijos litaniją. Po pamaldų ir giesmių prasidėjo iškilminga procesija su Švč. Sakramentu. Procesijoje su uždegtomis žvakėmis dalyvavo aukščiau minėtieji kunigai ir beveik visi bažnyčioje buvę konferencijos dalyviai. Procesijos įspūdis buvo nepaprastas. Toks viešas ir iškilmingus pagarbos išreiškimas Kristui Karaliui gyvenančiam Švenč. Sakramente daugeliui išspaudė džiaugsmo ašaras. Ta iškilminga procesija buvo kartu ir viešas atsiprašymas Išganytojaus už padarytus Jam įžeidimus.

Po apeigų bažnyčioje, Apreiškimo parapijos salėje prasidėjo konferencijos paskaitos. Įžanginę kalbą pasakė Apreiškimo parapijos klebonas kun. N. Pakalnis. Pasidžiaugęs konferencijos skaitlingumu ir palinkėjęs jai Dievo palaimos, konferencijai pirmininkauti pakvietė kun. J. Aleksiūną, Angelų Karalienės parapijos kleboną. Po trumpos konferencijos pirmininko kalbos ir atidarymo maldų, sekė T. Justino Vaškio paskaita, "Šv. Pranciškus ir mūsų laikai". Savo įdomioje ir turiningoje paskaitoje T. pranciškonas išdėstė kaip mūsų laikai ilgisi Šv. Pranciškaus ir jame mato savo gelbėtoją.

Referate "Trečiojo Ordino Reikšmė", T. J. Vaškys davė praktiškų nurodymų, kaip Tretininkai gali dirbti Katalikų Akcijoje.

Po referato, Tretininkai atstovai padarė pranešimus iš savo kongregacijų veikimo.

7 val. prasidėjo konferencijos dalyvių serafiška vakarienė. Vakarienėje dalyvavo virš 350 konferencijos dalyvių ir vietos ir apylinkės kunigai. Vakarienės programai sumaniai vadovavo kun. N. Pakalnis. Vakarienės metu konferenciją sveikino kun. dr. J. Starkus. Jis džiaugėsi puikiai pasisekusia konferencija ir linkėjo, kad nuo šios konferencijos Šv. Pranciškaus sekėjai labiau pagyvintų savo veikimą ir prie III-jo Ordino pritrauktų daugiau jaunimo. Konferencijų dalyvius nuoširdžiai sveikino Maspetho, N. Y. lietuvių parapijos klebonas kun. J. Balkūnas—"Kai kiti Kristų niekina, mes šiandien iškilmingai išreiškiame pagarbą Kristui Karaliui ir drąsiai pasiryžome, kaip riteriai be baimės, kovoti po Kristaus Karaliaus vėliava", baigė savo kalbą kun. J. Balkūnas.

"Amerikos" redaktorius p. J. Laučka savo kalboje priminė, kad jis esąs didelis Šv. Pranciškaus mylėtojas ir esąs įsitikinęs, kad per Šv. Pranciškų taika vėl grįš į sužvėrėjusį pasaulį.

Vakarienės metu visus konferencijos dalyvius gražiomis dainomis džiugino p. Jono Jankaus vadovaujamas Apreiškimo parapijos choras. Panelės O. Plaktonytė ir L. Juodytė padainavo solo ir duetu. Ponia A. Samalionienė chorui pritariant padainavo solo operetės "Sylvia" atskiras dainas.

Brooklyno ir apylinkės kunigams nuoširdžiai bendradarbiaujant ir remiant, Tretininkų konferencija praėjo su didžiausiu pasisekimu. Kun. N. Pakalnis, Kunigų Vienybės Rytų Provincijos įpareigotas, konferenciją puikiai suorganizavo ir gražiai ją pravedė. Jam ir Kunigų Vienybės Rytų Provincijos kunigams už tai tenka didelė garbė.

Konferencijos Dalyvis

PAGELBĖS KARAN IŠĖJUSIEMS VYRAMS IR JŲ ŠEIMOMS

Iš Šv. Juozapo parapijos Waterbury apie 300 vyrų yra išėjusių į armiją. Spalių mėn. pabaigoje šioje parapijoje įsisteigė speciali lietuvių draugija, kurios rūpestis bus organizuoti parapijos kariams dovanėles, ypač laiškais ir siuntinėliais atminti tuos, kurie neturi artimesnių giminių. Jei kuri šeima dėl karan išėjusio vyro ar sūnaus atsidurs sunkesnėje padėtyje, tai ta draugija rūpinsis ją paremti. Žodžiu, norima kiek tik galima pagelbėti už Amerikos ir tautų laisvę bekariaujantiems vyrams ir jų šeimoms. Narių mėnesinis mokestis—25c. Numatoma kartą į mėnesį turėti Šv. Mišias ir valandą adoracijos už karan išėjusius vyrus. Prie draugijos dedasi kariuomenėje esančiųjų broliai, seserys, tėvai, žmonos. (LKFSB).

LABDARINGOSIOS SĄJUNGOS SEIMAS

CHICAGO, Ill.—Sekmadienį, lapkričio 22 d., 1942 m., Neiralto Prasidėjimo Švenčiausios Panelės parapijos salėje, prie 44 g. ir California Ave. (Brighton Park) Chicago, Ill., įvyksta Lietuvių R. K. Labdaringosios Sąjungos 23-čiasis seimas.

Liepsnojantis karas visus paliečia ir visiems yra jaučiama net sunki našta. Tačiau ir didžiausio karo suspaudimo laikais, negalime užmiršti ir negailestingai apleisti mūsų brolius ir seseris lietuvius, kurie jau paseno ir pavargo gyvenime, o čia neturi kur prisiglausti, arba kaip pragyventi ir nėra kas jais rūpintųsi senatvėje. Daug senelių ir vargšų šaukiasi ir laukia prieglaudos tarpe savųjų.

Jau pastatytas prieglaudos namas, tik vidus neužbaigtas ir neįrengtas.

Seimas prasidės 9-tą valandą Šv. Mišiomis Nekalto Prasidėjimo ŠŠ. Panelės bažnyčioje. Po Šv. Mišių delegatams pietūs. Seimo posėdžiai 1-mą valandą.

Organizacijas, draugijas, sodalicijas, kuopas ar klubus prašome prisiųsti, jei galima, po 5 ar 6 delegatus.

Kviečiame į seimą d. g. kunigus, visus profesionalus, darbuotojus ir visus prakilnių bei labdaringų darbų rėmėjus.

Labdarių Sąjungos Centro valdyba: *A. Valančius*—pirm., *O. Jasperas*—sekr., *Kun. A. M. Linkus*—ižd.

Seimo rengimo komitetas: *J. Motekaitis, B. Cicėnienė, M. Sudeikienė, Širvinskienė, J. Klimas, O. Ivinskaitė.*

NEBŪK ŽILAS

Stebūklingos gyduolės, kurios panaikina žilimą, plaukų slinkimą ir plaiskanas. Šias gyduoles privalėtų turėt kiekvienas, kuriam žyla, slenka arba pleiskanuoja plaukai. Jos atitaiso žilus plaukus koki buvo, bet nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Specialiai supažindinimui pasiūlome didelį $2.00 pakelį už $1.00. Užsisakyk šiandien ir sutaupyk dolerį. Jeigu nebūsite pilnai patenkintas, jums pinigai bus sugrąžinti. Reikalaujame agentų.

VALORTONE HERB CO., Dept. G, P. O. Box 305, Clinton, Ind.

Lietuvoje norint pasiųsti prekes geležinkeliais, reikia įteikti prašymą vokiečių generaliniam komisariatui Kaune mažiausia 14 dienų prieš numatytąjį pakrovimo laiką.

SVARBUS IŠRADIMAS

Keleta rūšių gyduolių, užpatentuotų USA, kurios gelbsti daugybėje įvairių skirtingų ligų. Gyduolių vardai:

NUOSTABUS (MIRACLE) M. J. ŠVILPA OINTMENT, No. 1. Nuo dantų gėlimo, užsivietrinimo ir sustiprina smagenis; suteikia greitą ir ilgą pagalbą. Kaina 50c. ir $1.00.

NO. 2. NUO REUMATIŠKŲ IR ĮVAIRIŲ SKAUSMŲ—kojų, rankų, kaklo, muskulų, sąnarių; užsišaldymo, aštraus kosulio dėl persalimo, nutirpimų ir t. p. Kaina $1.00.

NO. 3. MIRACLE M. J. S. SALVE. Nuo užsisenėjusių ir šviežių žaizdų, vočių, išbėrimų, Pails, Sains, ausų gėlimo, Atletik Fyts, nudegimo, nušutinimo, sumušimo, žaizdų burnoje ar nosyje, kornų gėlimo ir įvairių odos ligų; kurie turite Egzymą ar Ulser, duosių gerą patarimą. Kaina 50c. ir $1.00.

Šios mostys No. 3, visados gelbsti aukščiau minėtose ligose. Tikrai būsite patenkinti. Užsakydami gyduoles siųskit ir pinigus—money order ar čekį nemažau $1.00. Adresuokit taip:

M. J. ŠVILPA, Miracle Ointmen, P. O. Sta. A, Box 73, Hartford, Conn.

VAKARŲ CIVILIZACIJOS KRIZĖ

Parašė MSGR. F. SHEEN—Vertė J. K. TAUTMYLA

(Tęsinys)

Paskučiausias veiksnys atsakomingas už sumekanizavimą žmogaus, tai klaidingi mokslai, kurie bando su mažesnių daiktų pagalba išaiškinti didžiuosius, ir mano, kad pilnai dalyką išaiškino, kada daikto sudėtines dalis išvardina. Pavyzdin, psichologija pradžioje sakė, kad žmogus neturi sielos, paskui teigė, kad jis neturi proto, ant galo sako, kad jis neturi nei sąžinės. Ir taip tikrai psichologinis dalykas tapo išaiškintas psichologiniu dalyku, ir žmogus, kuris kitados buvo apibrėžtas, kaip protingas sutvėrimas, dabar tapo nužemintas iki psichologinės mašinos padėties, kurios elgesį tvarkė fiziniai akcijos ir reakcijos dėsniai. Kartą išrautas iš dvasinio gyvenimo srities ir apiplėštas iš dvasinio būdo savybių, atplėštas nuo amžiais sukurtų didžių tradicijų, žmogus sulig ano klaidingo mokslo dar daugiau tapo sumechanizuotas. Biologija jam sakė, kad jis esąs aukščiausias ir tobuliausias šio pasaulio tvarinys, ir esąs kelyje prie sudievėjimo. Fizika pradėjo neigti šią pažiūrą ir žmogui sakė, kad imant domėn milžinišką didumą pasaulio jis esąs tik fenomenalis trupinėlis ir vientik prietikis skirtas didžiulėje kosmikos ugnyje sutirpti. Ir taip žmogus pradėjo save skaityti pasaulio priešginybe; kartais išaukštintas, kaip koks dievas, ir vėl nužemintas iki keturkojo. Dievas žmogui tapo išplėštas skelbiant, kad Jis esąs vientik idealio siekinio ženklu; žmogus tapo apiplėštas iš valios taip vadinama nuotikių filosofija; jis tapo apiplėštas ir iš proto mokslo teorijomis, kuris abejoja žmogaus sugebėjimu žinoti; tapo apiplėštas ir iš nemirtinos sielos teorijomis sužinojimo sublimacijos ir lyties; jis tapo vientik masėje sutarpintu atomu dviejų matavimo pasaulių erdvės ir laiko.

Todėl svarbiausias šių dienų klausimas, tai užmirštas žmogus; ne užmirštas žmogus politinės kampanijos, ne užmirštas žmogus bedarbis, ne žmogus išbadėjęs bei ekonominis skurdžius; ne užmirštas, kad žmogus—kad turi sielą, kad turi asmenybę, kad turi pareigas ne tik ciesoriui, bet ir Dievui, kad turi aukštesnę paskirtį už mases ir kolektyvą, turi paskirtį šventųjų bendravimo brolijoje, kur Dievas yra meile.

Pirmiausia, žmogaus kaip žmogaus klausimas turi būti išrištas ir dėl žmogaus socialis klausimas. Visa kita yra tik viendieniu klausimu, ekonominis gėris, partijų politika, finansai ir prekybų sutartys greit praeina. Žmogaus prigimtis yra neatmainingа, kaip trikampis, ir negali būti perkeista į kokį ten kolektyvį atomą, kaip trikampis negali būti pakeistas į keturkampį. Todėl jeigu tikroji žmogaus prigimtis bus neigiama, tai visi kiti mėginimai klausimą išspręsti nepavyks, ir tai dėl paprasčiausios priežasties, kad kas minuta sielos gimsta, kurios kartotinai reikalauja tokio pat klausimų išsprendimo. Žmogaus prigimtis negali būti ekonominiu klausimu, nes ji yra dvasinė. Mūsų politinės ir ekonominės nelaimės yra vientik daug rimtesnės blogybės ženklais; būtent, žmogaus prigimties ir jo santykių su jo artimu ir su jo Dievu.

Jeigu socialė rekonstrukcija yra priklausoma nuo palaidūnės civilizacijos apsimąstymo sąlygos; kas reiškia pripažinimui dvasines žmoguje ypatybes, tai tebelieka apsvarstymui dvasinės žmoguje įgimtos ypatybės. Reiškia, čia dera paaiškinti iš filosofinio atžvilgio. Siūlyti tinkamą gyvenimo filosofiją išrišimui ekonominių sunkenybių gali daugeliui atrodyti net naiviu ir nieko bendro su filosofija neturinčiu, kaip poezija su namo statyba. Bet šis dalykas taip atrodo dėl to, kad mes buvome perdaug pripratę mokyti, kad mintis seka veikimą ir kad prakte nustato pradus. Kaip tik toks tikrosios tvarkos iškreipimas gimdo proto chameleonus, kurie pradus pritaiko laikams, o ne laikus pradams. Šių dienų neigimas net ir nustatytų filosofijos pradų panašios nuomonės laikosi, būtent, kad jokių tikrai nustatytų pradų neturi būti. Labai teisingai Leonas XIII sako: "Kada žmonių draugia pražūties keliu eina, geriausias patarimas tiems, kurie norėtų ją į tiesos kelią sugrąžinti bus tas, kad jie nurodytų pradus iš kurių ji yra kilus, bei iš kur sau pradžią yra gavus, nes bendruomenės tikslu ir tobulėjimu yra eiti prie to tikslo dėl kurio ji buvo sutverta, ir visas jos veikimas turėtų būti ton linkmėn nukreiptas iš kur savo pradžią yra gavus ir iš ten įkvėpimą turėtų sau semti. Nukrypimas nuo pirmpradinio tikslo reiškia susirgti, o prie tikslo grįžimas pasveikinti."

Koki yra žmogaus prigimties pradai, kurie laiduoja dvasinį pasaulio atgimimą? Bendrai kalbant, jie yra sekanti: 1—žmogus turi galutinąjį gyvenimo tikslą; 2—žmogus yra sociale būtybe; 3 — pasaulis yra sakramentalis, — laiptas į kitą. Žmogus yra tvarinys apsuptas trilype įtaka: Dievo, žmonių ir gamtos ir nuo šių pagrindinumų visi geri sveiki ekonominiai, politiniai ir socialiniai dėsniai paeina. Nors ekonomikos mokslas ir dorovinė drausmė, savo srityje, vadovaujasi savo pradais, vienok yra klaidinga sakyti, kad ekonomikos ir dorovės mokslai yra skirtingi ir viens kitam svetimi, viens su kitu nieko bendro neturinti ir kad viens kitu nesiremia. Šis taip vadinamas ekonomikos įstatymas, paeinantis iš pačios žemiškų daiktų esmės ir iš žmogaus sielos ir kūno kokybės, nulemia koks tikslas ekonomikos dalykuose yra pasiekiamu ir koks ne, ir kokios tam priemonės yra būtinos; kadangi pats žmogaus protas imant dalyką iš esmės prieina prie tam tikros išvados ir iš atskiro ir socialio žmogaus būdo koks yra kiekis ir tikslas viso ekonominio Dievo sutvėrėjo skirto surėdymo."

1. Žmogus Turi Galutinąjį Tikslą

Pirmas iš katekizmo klausimų yra: Kam Dievas žmogų sutvėrė? Atsakymas: "Dievas žmogų sutvėrė, kad jis Jį pažintų, Jį mylėtų ir Jam tarnautų šiame pasaulyje, o po mirties su Juomi amžinai laimingas būtų." Šiuose katekizmo žodžiuose sutraukoje glūdi Aristotelio išmintis, Šv. Tomo aukščiausia mintis ir išmintis visų laikų prieš ir po Kristaus atėjimo į šį pasaulį. Ne tikėjimas, bet protas prieina prie išvados, kad Dievas yra žmogaus galutinuoju tikslu. Žmogus nėra pats savo sutvėrėju nei padaru. Todėl jis turi turėt santykį ne su antraeile priežastimi, bet pirmpradine; kuri jį būtybe apdovanojo. Ir kadangi jis yra protingu sutvėrimu, tie priklausomybės santykiai įnima protą ir valią, kurių pagalba jis Dievą pažįsta kaip savo tikslą ir liuosnoria: pasirįžta Jo siekti. Kaip biologijos mokslo negali būti be gyvybės, nei fizikos mokslo be medžiagos, taip žmogus negali būti be Dievo. Kaip knygos autorius turi teisę gauti tam tikrą užmokestį, nes knyga yra jo proto tvarinys, taip ir Dievas, kuris žmogų sutvėrė, turi teisę reikalauti nuo jo laisvo protingo ir jam priklausančiai atatinkamo atlyginimo.

Dabar mes esame aiškioje padėtyje, kad žinotume kas yra gera ir kas bloga. Geras elgesys yra tas, kuris tikrai ir teisingai atatinka žmogaus prigimčiai; nežmoniškai elgtis—ne taip kaip žmogui pridera—yra visai nenaturalu. Žmogus tik tuomet yra tuo, kuomi jis turėtų būti, kada jis siekia galutino tikslo—amžinos vienybės su Dievu. Čia ne vieta nagrinėti pagrindinius etikos dėsnius, bet vientik pareikšti pradą, kad dorovė yra labai artimai susijusi su galutinuoju žmogaus tikslu. Yra sakoma, kad paišelis yra geru, kuomet juo galima rašyti, nes toks yra jo tikslas. Žmogaus elgesys yra geru, jeigu jam gelbsti siekti jo kaip žmogaus tikslo, kuris yra Dievas.

Ir taip pasaulis tampa gaminimo scena, kur visas mūsų veikimas neša savim milžiniškas pasekmes. Laimė, kaip ir dailė, yra atsiekiama pasiaukavimu, darbu ir praktika. Žmogaus gyvenime jo siela randasi rizikingoje padėtyje, nes mes esame ne vientik sutvėrimai, bet ir savo amžinos paskirties kūrėjai.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711
73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

PILDOMASIS KOMITETAS

Kun. J. Svagždys, Dvasios Vadas, 20 Webster St., Brockton, Mass.
L. Šimutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
J. Vaičaitis, Vice Prezidentas, 213 Ferdinand St., Scranton, Pa.
W. T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
J. Yonakas, Iždininkas, 31 Sand St., Pittston, Pa.
P. Karašauskas, Iždo Glob., 13 Garranan Ave., Lyndwood, W. B., Pa.
V. Abromaitis, Iždo Globėjas, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa.
Dr. A. Rakauskas, 73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. Adv. J. J. Grish, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
2. J. Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.
3. Antanas Agurkis, 93 Russell St., Edwardsville, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

1. Ant. F. Kneižys, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.
2. Matas J. Kvietkus, 503 So. Grant St., Wilkes-Barre, Pa.
3. Jurgis Tumasonis, 222 So. Ninth St., Brooklyn, N. Y.

TEISMO KOMISIJA

1. Pranas Rakauskas, 9 Garfield Avenue, Binghamton, N. Y.
2. Ona Barkauskienė, 62 Lawlor St., Waterbury, Conn.
3. Antanas Stočkūnas, 99 Carroll St., Pittston, Pa.

ŠVIETIMO KOMISIJA

1. Kun. Pr. Juras, 94 Bradford St., Lawrence, Mass.
2. Leokadija Žemaitytė, 1419 N. Main Avenue, Scranton, Pa.
3. Komp. Aleksandras Aleksis, 76 Center St., Waterbury, Conn.
4. J. Puodžiūnas, 83 Mill Street, Pittston, Pa.
5. Bronė Mičiūnienė, 74 Belden St., New Britain, Conn.

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. Pt. Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
2. K. Šlamienė, P. O. Box 19, Forest City, Pa.
2. Julė Šalaševičienė, Cleveland, Ohio

JAUNIMO KOMISIJA

1. Jurgis Venslovas, 1267 E. 82nd St., Cleveland, Ohio
2. Pranas Katilius, 51 Capitol Avenue, Hartford, Conn.
3. Kun. Ed. Gradeckis, 339 Green St., New Haven, Conn.
4. Edvinas Jasaitis, 221 N. Main St., Pittston, Pa.
5. Genovaitė Kupstaitė, 28 Penn Street, Kingston, Pa.

WASHINGTON DEPOT, CONN.

Reikia Apsidrausti

Gyvenimo aplinkybės reikalauja sveikatos ir gyvybės apdraudos. LRKSA yra stipri organizacija ir apdraudžia visus nuo ligų ir mirties, sergant suteikia pašalpą, nariui mirus atmoka pomirtinę. Dabartiniuose laikuose patartina jaunuoliams apsidrausti LRKSA.

* * *

Iš Mūsų Kuopos Veikimo

Nežiūrint karo laikų, kuopa pasilaiko gerai. Nors sunku gauti naujų narių, vienok priklausantys nariai gerai laikosi ir gyvuoja. Daug jaunuolių išėję tarnauti Dėdės Samo kariuomenėn, kolonija neperdidžiausia, nelengva gauti narių. 205 kuopos narė slaugė Sally Krikščiūnaitė sako gal pasiseks prirašyti kokį kareivėlį. Visi rengiamės prie vajaus.

* * *

Mūsų vietinis siuvėjas Petras Krikščiūnas jau kelios saavitės serga ligoninėje. Girdėjau ketina parduoti savo biznį. Malonu būtų, kad lietuvis pasinaudotų proga. Geram siuvėjui Washingtone gera duona.

* * *

Darbai gerai eina. Darbininkų didelis trūkumas. Daugumas dirba ginklų dirbtuvėse kitose kolonijose. *A. P. K.*

DETROIT, MICHIGAN

Nauja Muzikos Profesionalė

Regina Mardošaitė su pasižymėjimu yra baigusi Scranton muzikos konservatoriją ir gavusi muzikos laipsnį iš Maywood College, Scranton, Pa., piano ir vargonų šakoj. Vedė kolegijos chorą ir mokino muzikos.

Apsigyvenus Detroite (pas gimines Galinius) tikimos ji neduos savo talentui rūdyti. Pirmas jos pasirodymas Detroito lietuviams buvo lapkričio 8 d., Marijonos Galinienės koncerte, Detroit Institute of Arts. Čia ji išpildė kelis muzikos veikalus piano solo ir akompanavo solistams.

R. Mardosaitė prisirašė prie Studentų ir Profesionalų Sąjungos skyriaus ir tikimos daug ką naudingo įneš.

Sveikiname naują talentingą muzikę ir linkime čia muzikos šakoj pasisekimo. *Koresp.*

C. BROOKLYN, N. Y.

Pranešimas Brooklyn'o Lietuviams

LRKSA 115 kp. ir Moterų Sąjungos kuopa lapkričio 21-mą rengia margumynų vakarą, kurio programa susidės iš deklamacijų, juokų ir šokių. Malonėkite Brooklyno lietuviai atsilankyti, būsite labai patenkinti, nes rengėjai stengsis savo svečius pamylėti skaniais gėrimais ir užkandžiais.

Vakarėlis įvyks lapkričio 21 d. Nepamirškite visi atsilankyt susipažint su LRKSA ir Mtero Sąjunga.

Pradžia 7 vakare, Šv. Jurgio parapijos svetainėje, 207 York St., C. Brooklyn, N. Y.

Rengimo Komisija

WORCESTER, MASS.

Pranešimas

LRKSA 41-mos kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 21, 7 val. vakare, Šv. Kazimiero parapijos salėje. Reikšm., vietoje lapkričio 14 permainyta į lapkričio 21.

Todėl visi nar.i ir narės skaitlingai dalyvaukime susirinkime.

Valdyba

Greit Pasirodys Naujos "Muzikos Žinios"

Pirmas numeris naujai pertvarkyto lietuviškojo muzikos žurnalo jau spausdinamas ir greit jį gaus skaitytojai. Nauju jo redaktoriumi yra prof. kompozitorius Ant. Pocius.

(LKFSB)

DIDELĖMIS RAIDĖMIS MALDAKNYGĖ

MALDŲ ŠALTINIS

Išleido Kun. Pr. J. JUSKAITIS

Ji yra nedidelio formato 5¼x3¼ colių; 432 puslapių, odos apdarais, auksuotais kraštais, apie pusė colio storumo. Naujausios ir gražiausios maldos. Kaina su prisiuntimu tik $2.50. Pinigus su užsakymu siųskite: **"GARSAS", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.**

LRKSA. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

EDWARDSVILLE, Pa.—1 kuopos susirinkimas bus lapkričio 15 dieną tuoj po sumos.

FOREST CITY, Pa.—5-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 15 dieną tuoj po sumai Šv. Antano parapijos svetainėj.

WILKES-BARRE, Pa.—17 kuopos susirinkimas bus lapkričio 15 dieną tuoj po pamaldų parapijos salėj.

LEWISTON, Me.—26-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 15 dieną 2 val. po pietų Šv. Baltramiejaus draugijos salėj. Visi nariai malonėkite susirinkti.

LUZERNE, Pa. — 28-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 15 dieną 1 val. po pietų Mockaičio salėje.

MAHANOY CITY, Pa. — 31 kp. susirinkimas bus lapkričio 15 dieną parapijos salėj. Pradžia tuoj po sumos.

EYNON, Penna. — 42-ros kuopos susirinkimas bus lapkričio 15 dieną tuoj po sumos parapijos salėj.

SUGAR NOTCH, Pa.—46 kuopos susirinkimas bus lapkričio 15 dieną Šv. Petro ir Povilo parapijos salėje, 12 P. M.

BRESLAU, Pa. — 56-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 15 dieną 2 val. po piet pas kuopos sekretorių

EXETER BORO, Pa. — 57 kuopos susirinkimas bus lapkričio 15 dieną 1 val. po pietų, Kazio Mikučionio name, 136 Penn Ave., Exeter, Pa.

DURYEA, Pa. — 61-mos kuopos susirinkimas bus lapkričio 15 dieną tuoj po sumos bažnytinėje svetainėje.

SHEBOYGAN, Wis. — 62 kuopos susirinkimas bus lapkričio 15 dieną bažnytinėj svetainėj po pirmų mišių.

YOUNGSTOWN, Ohio. — 63 kp. susirinkimas bus lapkričio 15 dieną 6 val. vakare paprastoj vietoj.

ASHLEY, Pa. — 69-tos kuopos susirinkimai įvyksta trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2-rą valandą po pietų, pas raštininką J. Šupšinską, 43 Cooke St., Ashley, Pa.

WANAMIE, Pa. — 75-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 15 dieną tuoj po sumos bažnytinėj salėj.

SWOYERVILLE, Pa. — 77 kp. susirinkimas bus lapkričio 15 dieną 2 val. po pietų, paprastoj vietoj.

NEW YORK, N. Y.—106 kuopos susirinkimas bus lapkričio 15 dieną Aušros Vartų parapijos salėj po pamaldų (sumos).

NANTICOKE, Pa. — 114 kuopos susirinkimas bus lapkričio 15 dieną parapijos svetainėje, tuojau po pamaldų.

BURLINGTON, N. J. — 120 kp. susirinkimas bus lapkričio 15 dieną bažnytinėj salėj, tuoj po sumai. Kviečiami visi nariai atsilankyti.

COALDALE, Pa. — 126 kuopos susirinkimas bus lapkričio 22 dieną

ST. CLAIR, Pa. — 130-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 15 dieną tuoj po mišių paprastoj vietoj.

E. VANDERGRIFT, Pa.—133 kp. susirinkimas bus lapkričio 15 dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

LEE PARK, Wilkes-Barre, Pa.—153 susirinkimas bus lapkričio 15 dieną 2 val. po pietų, pas kuopos sekretorių J. Mažeiką, 93 Oxford St., Lee Park.

CHARLEROI, Pa. — 156 kuopos susirinkimas bus lapkričio 15 dieną 1 val. po pietų Lietuvių Klubo rūmuose, 1111 Meadow Avenue.

INDIANA HARBOR, Ind.—176 kp. susirinkimas bus lapkričio 15 dieną tuoj po sumos, Bažnytinėje svetainėje, 3901 Fir St. Maloniėkite visi nariai sueiti.

PITTSTON, Pa.—183-čios kuopos susirinkimas bus lapkričio 15 dieną paprastoj vietoj, po sumai.

FRACKVILLE, Pa. — 187 kuopos susirinkimas bus gruodžio 20 dieną pas kuopos raštininką J. Bankietą, tuoj po sumai.

INKERMAN, Pa. — 194 kuopos susirinkimas bus lapkričio 15 dieną 12:30 val. po pietų, Lamsargienės svetainėj, 15 Chestnut St.

CHICAGO Heights, Ill.—202 kp. susirinkimas bus lapkričio 15 dieną 1 val. po pietų Šv. Kryžiaus parapijos mokyklos kambary.

PLAINS, Penna.—212-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 15 dieną parapijos svetainėj, tuoj po pamaldų.

Port Washington, Wis. — 227 kp. susirinkimas bus lapkričio 15 dieną po sumos Šv. Ambraziejaus pobažnytinėje svetainėje.

WARRIOR RUN, Pa. — 238 kp. susirinkimas bus lapkričio 22 dieną 1 val. po pietų Petro Sabaliausko namuose, 507 Orchard St., Warrior Run, Pa.

WYOMING, Pa. — 244 kuopos susirinkimas bus lapkričio 22 dieną 2 val. po pietų pas J. Čižauską, 127 E. 6th St., Wyoming.

SCHENECTADY, N. Y.—245 kp. susirinkimas bus lapkričio 15 dieną tuoj po sumos Šv. Kryžiaus parapijos svetainėj.

SIMPSON, Pa. — 271-mos kuopos susirinkimas bus lapkričio 22 dieną 2 val. po pietų Igno Stungio salėj.

BLISSVILLE, L. I., N. Y.—277 kp. susirinkimas bus lapkričio 22 dieną tuoj po sumos Atsimainymo Viešpaties parapijos svetainėje, 64-25 Perry Ave., Maspeth, L. I., N. Y.

PORT CARBON, Pa.— 282 kuopos susirinkimas bus lapkričio 15 dieną 2 val. po pietų Simono Stoškūno namuose.

KORN KREST, Pa.—292 kuopos susirinkimas bus lapkričio 15 dieną 2 val. po pietų pas Gabr. Dirsę, 47 High St. Visi nariai dalyvaukit ir naujų atsiveskit.

SCRANTON, Pa. — 300 kuopos susirinkimas bus lapkričio 15 dieną tuojau po sumos pobažnytiniam kambary.

DANBURY, Conn. — 304 kuopos susirinkimas bus lapkričio 15 dieną

RUOŠ SPAUDOS DIENĄ, ĮSISTEIGĖ KNYGYNĖLĮ

Šv. Jurgio parapijoje Čikagoje įsisteigė Spaudos draugijėlė, kuri pasiryžusi rūpintis spaudos platinimu ir bendradarbiavimu kat. laikraščiuose. Numatyta suruošti parapijos spaudos dieną su atatinkama programa. Įsteigtas knygynėlis, kuriame yra keletas desėtkų lietuviškų knygų, kurias skaito nariai ir skatina kitus skaityti. (LKFSB).

LRKSA PAGARBA TARNAUJANTIEMS U. S. MILITARĖJE TARNYSTĖJE

X.

Žemiau telpa sąrašas LRKSA narių tarnaujančių Jungtinių Amerikos Valstybių militarėje tarnystėje, kurių pagerbimui Susiv. centras jau yra išdavęs specialius pagarbos ženklus—diplomėlius.

209 kp. Kingston, Pa.

Agurkis, Everistas
Gružinskas, Jonas
Kuosa, Antanas
Mielkus, Albinas J.
Nakčiūnas, Jurgis
Staskevičius, Jonas
Šupšinskas, Jonas
Tamelis, Jonas, Jr.

270 kp. Binghamton, N. Y.

Bardis, Julius Armijoj
Gudinavičius, Jurg. "
Indulis, Pranas "
Kalesinskas, Stanis "
Kalesinskas, Leonas "
Radinis, Ignas "
Rakauskas Jeronimas "
Skrebis, Jonas "

Žemiau telpa sąrašas tarnaujančių U. S. militarėje tarnystėje ir kurių šeimos yra LRKSA nariais. Jų pagerbimui irgi jau išduoti pagarbos ženklai diplomėliai.

209 kp. Kingston, Pa.

Kapushinskas, Antanas
Melkus, Leonardas
Milišauskas, Viktoras

270 kp. Binghamton, N. Y.

Jusbanis, Justinas, Armijoj
Slaveckis, Juozas "
Šmigelskis, A. K. "
Velžis, Jonas "
Voska, Vincas "
Voska, Silvestras "
Voska, Povilas "
Meškūnas, Matas "
Kaminskas, Pov., Air Corps
Sadonis, Jonas " "
Stukas, Jonas " "
Valiulis, Antanas " "
Velžis, Edvardas, Lalvyne

Pagarbos ženklų reikale kreipkitės į LRKSA centrą, 73 E. South St. (P. O. Box 82), Wilkes-Barre, Pa.

A. A.

MIRUSIEMS SUS-MO NARIAMS

JULIUS JANUŠAS,

30 kp. narys, 120 Wells Street, Scranton, Pa., mirė spalių 22, 1942, palaidotas spalių 26-tą iš Šv. Juozapo bažnyčios parapijos kapuose. Sus-man įsirašė sausio 30, 1915 m.

ALBERT ŠEŠTOKAS,

57 kp. narys, 205 Trayor St., Exeter Boro, Pa., mirė spalių 9, 1942, palaidotas spalių 13-tą iš Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapuose. Sus-man įsirašė rugpiūčio mėn., 1938 m.

AG. ANDRIUKAITIENĖ,

234 kp. narė, 141 W. Union St., Nanticoke, Pa., mirė spalių 17, 1942, palaidota spalių 21-mą iš Šv. Marijos bažnyčios parapijos kapuose. Sus-man įsirašė kovo mėnesį, 1921 m.

Amžiną atilsį suteik jų sieloms, Viešpatie, o šviesybė amžina tegu joms šviečia per amžių amžius!

PASAULIO SIMBOLIZMAS

Arba

GAMTOS IR KITI BALSAI

Sulietuvino

KUN. A. M. KARUŽIŠKIS

(Tęsinys)

Šventoji Dvasia

Šventoji Dvasia yra kaip saulė, duodanti šviesą ir šilumą. Kuomet saulė pradeda šviesti, žvaigždės, kurios pirma matėsi, pradeda nykti, ir mes nieko nematome tvirtumoje, kaip tik saulę. Kuomet Šventoji Dvasia apšviečia mūsų sielas, mes paniekiname žemiškus daiktus, kurie anksčiau *patraukė* mūsų meilę, ir visos mūsų mintys yra atkreiptos link Dievo. Prie to dar, saulės šviesa apreiškia mums tikrą daiktų formą, akmenis, kuriuos esame surinkę, įvairius kelius, kurie yra prieš mus. Šventosios Dvasios šviesa parodo mums tikrą žemiškų daiktų vertę, mūsų pačių nuodėmes ir tikrąjį gyvenimo siekį. Kuomet saulė ateina, ledas pradeda tirpti ir augalai žydėti. Taip Šventoji Dvasia šildo mūsų širdis, žadindama jas Dievo ir mūsų artimo meilę ir pagelbsti mums atlikti veiksmus Dangų užsitarnaujančius.

(Daugiau daugiau)

DĖKOJAME

28 Liet. Dienos Lakewood, Pa. Dalyviams Bei Rengėjams

Spalių mėn. 15 d. d. g. kun. K. Rakauskas, 28-tos Lietuvių Dienos iždininkas, prisiuntė mums čekį — $378.84 sumoje, trečdalis pelno skirto Šv. Pranciškaus Seserų vienuolijos darbuotę remti. Tai gražus Katalikiškos Akcijos veikimo pavyzdys!

Dėkingomis širdimis kreipsimės Dangaus link ir maldausime Karalių Karaliaus visiems prisidėjusiems—d. g. kun. klebonams, d. g. vikarams, dalyviams ir aukotojams — Dangiškų Malonių Lietaus, kad jis juos gaivintų pavojingoje šios žemės kelionėje iki nepasieks amžinųjų rūmų Kristaus Karalijoje.

Dėkingos,

Šv. Pranciškaus Seserys
Dievo Apvaizdos Kalnas
Pittsburgh, Pa.

PIRMIEJI AMERIKOS LIETUVIAI ATEIVIAI

(Pabaiga)

Ne viskas čia teisinga, bet, rodos, tenka vis dėlto pripažinti, kad lietuvių bus radęsi Amerikoje ir New Yorke (New Amsterdame), gal jau XVII a. Nors aiškesnių žinių apie bėgimą iš Lietuvos dėl tikybinių persekiojimų prieš 1658 neturime (1658 Varšuvos seimo konstitucija prieš arionus ir kitus), bet dar 1633 New Amsterdame minimas koks Gillis de Voocht (M. Haiman, Polacy wsrod pionerew Ameryki, Chicago, 1930 10 psl.), 1643 atvykęs į New Amsterdamą jėzuitas Is. Jogues sakėsi radęs ten gyvenant 18 tautybių (H. Haiman, 6 psl.). 1659 VII iš Europos (per Olandiją?) į New Amsterdamą atvykęs pirmas aukštesniosios mokyklos direktorius gydytojas Aleksandras Karolis Curtius, kurį Haimanas laiko Lietuvos bajoru Kurčiu (Kurcz), gal dėl 1658 priešarioniškos konstitucijos pabėgusiu kurio Lietuvos didžiūno sūnų mokytoju: 1661 rudenį grįžęs į Europą (9-13 psl.). 1662 atvykęs Zabriskie, kurį Haimanas (13 psl.) laiko lenku Zaborovskiu ("The School of Thinkers" Zubrickis?). 1659 IX N. Olandijos gubernatorius Stuyvesant, matyti, patyręs apie priešarionišką konstituciją, rašė V. Indijos Bendrovei, reikalaudamas kuo greičiau atsiųsti jam į Ameriką, be olandų, dar kuo daugiau pašalintų iš savo krašto lietuvių ir lenkų (Haiman, 8 psl.). Kadangi New Amsterdam įkurtas dar 1612, o 1664 anglų iš olandų paveržtas ir pramintas New Yorku, tai arba tenka jo pradžia (Aušra?) jungti ne su 1620 (?)Lietuvos tremtiniais, tik su kuriais nors anksčiau atvykusiais, arba "Aušros" bandymas priskirti daug vėlesniam laikui, New Amsterdamui esant jau olandų įkurtam. Čia padeda mums nusistatyti kungaikščio Jokūbo vaidmens pažinimas. Veiklus ir sumanus Kuršo kunigaikštis Jokūbas Ketleris (g. 1610, kunig. 1642-1682), pasak C. W. Cruse (Kurland unter den Herzogen, Mitau, 1833, I, 136, 147 psl.), bene dar savo krikštotėvio Britų karaliaus Jokūbo I apdovanotas Tobago sala, viena iš gražiausių Mažųjų Antilių salų Karaibų jūroje (P. Amerikoje netoli Venecuelos krantų ir pietuose nuo Guadelupos, vienos iš didžiausių Mažųjų Antilių Salų), o pasak T. Schiemann (Allgemeine Deutsche Biographie, Leipzig, 1881, XIII 540-546: Jacob, Herzog von Kurland), ją vėliau (apie 1652) iš grapo Varviko įgijęs, 1654 įkūrė ten naujokyną (koloniją), kur įkurdino Kuršo žmones, pavadino savo vardu ir aprūpino perkamais v. Afrikos Gvinėjos vergais (Gambijos, kur 1640 jis taip pat įkurdino Kuršo naujokyną ir Šv. Andriaus upės intakos saloj pasistatydino tvirtovėlę—Pfort). 1654 atvažiavo pirmas kunigaikščio laivas su įvairių tautų (gal ir lietuvių) kolonistais (die verschiedenen Nationen angehorten), o 1658 buvę čia 5 miesteliai su 12 tūkstančių gyventojų—Jakobsfort, Kasimirshafen, Fridrichshafen, Kurischhafen ir Neu Mitau (W. Eckert Kurland unter dem Einfluss des Merkantilismus, Riga, 1927, 184-185 psl.). Tobago saloje įsitvirtino taip pat olandai, rodos, dar 1632 ją užvaldę, bet vėliau ispanų išvyti. Patyrę, jog 1658 J. Kuršiškis pateko į švedų nelaisvę, olandai visa ją sau paveržė ir tuo pat metu (1659) užvaldė ir Šv. Andriaus naujokyną Gambijoj, bet 1661 buvo priversti užleisti Gambiją anglams, o netrukus ir Tobago prancūzams. 1664 sutartimi Kuršas pripažino Šv. Andriaus naujokyną Anglijai, o Anglija Tobago salą Kuršui ta sąlyga, kad joje Kuršas tik savo valdinius (kurlandische oder lettische Unterthanen, Cruse, 177 psl.) įkurdintų; anksčiau tad bene būta ten ir kitokių, pvz. Lietuvos, valdinių? Tačiau Kuršas neįstengė sau Tobago susigrąžinti, ir toji sala ėjo iš rankų į rankas (1665 ją buvo užvaldę anglų piratai, 1666 prancūzai, 1667 olandai), kol 1680, patekusi į anglų rankas, buvo Kuršui grąžinta, bet jau 1684 jo įgulos palikta, o gyventojai dar 1677 anglų išvežti (į Ameriką?). Guadelupa niekados Kuršui nepriklausė, dar 1635 patekusi į prancūzų rankas. Taigi gal atskiri lietuviai bus atsidūrę New Amsterdame ir prieš 1659 (?), bet Ardvilai, Gedvilai ir kt. bajorai tremtiniai ne anksčiau kaip 1659 ir gal čia jau bus kiek svėrę (o 1664 jame tebuvo tik apie 10 tūkstančių gyventojų), gal net kėsinęsi prieš olandiškąjį miesto pavadinimą; tačiau Jokūbo Kuršiškio priglaustieji žmonės, gal ne dėl tikybinių persekiojimų, tik dėl sunkių baudžiavų, kaip sako Daukantas, iš Lietuvos pabėgę (katalikai, ne protestantai), per dvidešimt kelerius metus nemaža vargo patyrę (Tobago saloje, ne Guadelupoje), į Ameriką tebus atvežti 167[illegible], kai New Amsterdam jau New Yorku buvo virtęs ir "Aušros" klausimo būti negalėjo. Šių pirmųjų lietuvių (?) ateivių nebent vardai tebus išsilikę. Ne per daug teapsirikdami 1888—X 28 Shenandoah, Pa., lietuviai minėjo 200 metų lietuvių ateivybės. 1776-1784 Amerikoje dėl jos laisvės kariavo garsusis Lietuvos ir Lenkų patriotas Tadas Kosčiuška, dar kartą joje atsilankęs 1797-1798. Palydėjęs jį Lietuvos bajoras ir išgarsėjęs lenkų rašytojas Julius Nemcevičius gyveno Elizabethtowne, N. J., 1797-1802 ir 1804-1807. Po Napoleono karų ir po 1831 sukilimo gal bus dar vienas kitas Lietuvos bajoras, rečiau nebajoras, į Ameriką išbėgęs, bet čia jokio pėdsako nepalikęs. Iš to pirmojo lietuvių ateivybės laikotarpio rytinių valstybių amerikiečiuose esančios išlikusios lietuviškos pavardės, kaip antai, Jarvis, Jonas, Macys, Purvis, Remeika, Remkus, Sturgis ("Vienybės" metr. 1924, 50 psl.). Gal ir anie nėra XVII a. bajorai bus XIX a. pirmosios pusės politiniai ateiviai.

Prof. M. Biržiška

(Amerikos Lietuviai)

A. VAICIULAITIS

MARSH PATH

Translated by F. A. PRANCKUS

Wer jetzt stirbt irgendwo
in der Welt,
ohne Grund stirbt
in der Welt . . .
R. M. Rilke

The man swung the axe at the trunk for the final blow. He brought his hand to his forehead and glanced up, where in the deepening dusk the fir rose haughty and slender, with its snow-capped top.

"Run!"

Matthew Mateika ran back to where the other workers were standing. The tree groaned, tottered and finally plunged forward, crackling and whistling. It fell violently; its wreathed head thudding dully on the cold ground. A swarm of snowflakes took to the air. The fir bounced once again, whistled a peremptory tune and lay still, its branches spread out amid the stumps whose densely packed rows even now awaited nightfall.

Mateika returned to the tree, rubbed his hand caressingly over the trunk, and fingered a white notch which a strip of torn-off bark had made.

"What a fir! What a fir!" he repeated sadly.

"He cut down his love", laughed the men.

The snowflakes were covering the branches. He glanced at the tree once more. Suddenly he turned, picked up his axe and saw and headed for the village past the stumps. Wherever his eyes fell they met row on row of felled firs and pines, and endless stream of russet branched corpses.

"Such waste!" he thought. On arriving at the village he said.

"Today I am going home." And he began to pack his belongings.

"At night?" questioned the housekeeper dubiously.

"The moon's bright."

"But two miles."

Mateika was silent. Kneeling on the floor, he thrust a loaf of bread and a slab of bacon into a sack.

"Perhaps you could lend me a bag?" he asked terminating the silence.

"Ah! You have become rich!" The farmer exhaled a cloud of smoke, while his pipe sputtered and crackled.

"You see, they're hungry at home. And the small ones..."

He wanted to add something else, but his lips began to quiver meaninglessly. His words remained entombed in his throat.

The housekeeper, John Naigūnas, rose from the bench, knocked out the ashes from his pipe on the table edge, and watched the embers slowly die out. He said:

"I will give you a bag. Only, don't take more than you can comfortably carry. I will bring you what's left on the second day of the festival."

"You'll be in town?"

"Surely."

"Fine. Fine. In that case I'll leave my shirts behind—I'll need more food."

"Right!" Naigūnas agreed with a nod of his head.

Twilight was gathering in the house. A thick and pale twilight. Alongside the window the moonlight described an oblique yellow rectangle on the bed. John's wife returned from the stable, where she had just finished milking the cow.

"I tarried too long over my chores today", she complained as she lit a splint which was held between the teeth of a wooden figure.

She was a thin, sallow, woman with a high forehead. Scarcely had she set the pail down when a spasm of coughing seized her. She coughed violently, her stomach cramped in and her hands over her chest. Tears rolled from her eyes.

"If there were only some honey," she spoke between coughs. "I could boil it with linden leaves... it'd leave me then."

She brushed away her tears with the back of her sleeves like a child and commenced straining the milk which bubbled in the pot.

"The Germans burned our bees," she added as an afterthought. "There were five hives, and such thick swarms..."

"You know what, Louise?" spoke her husband. "I will go to the neighbours. They are sure to have some honey on hand."

"At night?" she asked, nipping an ember on the splinter.

"I will see Matthew off and stop off there."

"Is he leaving us?"

"Yes."

The two men set out after supper to which the children flushed from sleighing along the river bank had returned. It was a bright, clear, moonlit, night. A dog howled dismally somewhere in the neighborhood. The stars above were large and shimmering like falling dewdrops.

Matthew as he walked cut a tall figure. Here in the winter's twilight his sunken eyes and fallen cheeks were accentuated by the black shadows on his bony face. With a saw and axe under his arm, and a sack over his back, he walked bent forward, all the while conscious of the vastness of the fields and the snow's smoothness which in the distance blended with the horizon into one black streak.

Naigūnas who was carrying the loaf for Matthew began:

"I was hoping that you wouldn't be leaving us so soon... Especially with so much work to be done."

He also was walking bent forward, his long arms swinging in time with his rapid stride. When he spoke he looked Matthew squarely in the face.

"That'll be enough for now," replied Matthew.

"Of course. Of course. It must be tough on the family."

"How could it be otherwise?"

Mateika wished to say more but he felt melancholy and sentimental. It seemed to him that John was considering his family—his little Stanley, with such large eyes and pale face, his wife and Brone.

"Now, it wasn't out of kindness that I came," he admitted to Naigūnas who was watching him intently, trying to understand. "Before the war I lived none too splendidly, it is true, but I never lacked a morsel. Then, all of a sudden, things tightened on all sides, like a pair of pincers. There was no fuel, no bread, no work to be had anywhere. We could have gone on suffering... But the children... Stanley... He's so small, yet he has a cleverness all his own."

"You won't fool a child."

"That's true... One day I happened to be moving my lips and it must have looked as if I were chewing. The lad walked up slowly to me and watched and watched. "Father, what are you eating?" he asked. His words cut like a knife... I left for the lumber camp. It'll be easier now. What with a few cents dingling in my pockets."

They continued to walk in silence.

"Well, here's where we part," spoke up Naigūnas.

"I have a good distance to go yet. All around the marsh—what an elbow."

(To be continued)

FOR VICTORY BUY UNITED STATES BONDS • STAMPS

FOURTH PENNSYLVANIA DISTRICT OF THE LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA RESOLUTION

Mr. William Randolph Hearst,
New York Journal-American,
New York City.

Dear Sir.

On October 10, 1942, representatives of eighteen lodges of the Fourth Pennsylvania District of the Lithuanian R. C. Alliance of America, representing approximately five thousand members, assembled in Kingston, Pa., passed a resolution of protest against your editorial published in the New York Journal-American on September 20, 1942, wherein you included Lithuania as a member of the European Axis.

On behalf of our organization, we wish to call your attention to the fact that there are over one million Lithuanians in this Country, the great majority of whom are United States citizens, who would appreciate an explanation of why Lithuania was referred to as a member of the Axis powers. Of course, you know that her present position was forced upon her through Nazi occupation and its attendant army of police and whose regime is maintained through brute force and oppression.

You are, no doubt, acquainted with the fact that many native Lithuanians have not only been held as hostages, but that many have lost their lives because of their failure to co-operate with their brutal conquerors.

If we had access to the records of the United States Armed Forces, we would find a large group of Lithuanian men who are fighting not only for the freedom of the United States, but also in the hope that, in the event of a victory for the forces of Democracy, the land of their forefathers will be able to throw off the yoke of the oppressor.

We feel that in yur editorial you did not deliberately intend to besmirch the patriotism of the Lithuanians here in the United States or to reflect on their loyalty to the Democratic ideals for which this country is fighting, but as it appeared in print, we feel that a great many of the thousands of readers of your publications might misunderstand, not only our position, but also the true position of Lithuania in this war.

Trusting that, with the great facilities for the disssemination of news at your command, you will enlighten the public so that our position as loyal Americans here in the United States, together with the true fight Lithuania is putting up for her freedom, will appear in a more favorable light in the eyes of our fellow Americans, we are

Very truly yours,
FOURTH PENNSYLVANIA DISTRICT OF THE LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
Frank Juravich, President
Peter W. Zdanavičius, Sec.

THE FRATERNALS HAVE KEPT PACE WITH AMERICA

From an Address By MARION E. BURKS, Supervisor, Illinois Dept. of Insurance

Before National Fraternal Congress, September 30

In the seventy years of fraternal history in this country, from the establishment of the first lodge o this day, in which more than 7,700,000 policyholders are represented here, it has been a story of progress, a story of transformation from those altogther unsound financial principles of its early days to a condition of firm permanent life insurance on a legal reserve basis. The process was a long and difficult one, sometimes painful but always forward. Each step toward solvency was, in most cases, taken by the societies themselves without compulsion, profiting by increasing past experience.

For years the legitimate fraternal societies were handicapped by the existence of a number of organizations that operated under the cloak of fraternalism as a screen for their real activities, so the National Fraternal Congress has, from the time it supported the Uniform Bill which was passed by several states in 1899, favored the movement for the regulating of societies by the various states and all other legislation which it considered fair to the societies and contributed to their sound management. It is natural that a Deparment of Insurance would be in sympathy with the work of the Congress.

While I believe we will agree that the outstanding accomplishment of fraternalism in the last fifty years has been the placing of the insurance on a sound basis, the beneficial and benevolent features of the societies have expanded and multiplied as fraternalism developed. From the very beginnings, the lodge systems and rituals with the lessons they teach have continued to be the cornerstones of fraternal benefit societies.

In those early groups in the world that banded together for the purposes of mutual assistance could be found the true origin of this great meeting of fraternal societies of America here today. In those same early groups could be found the men and women whose desire for a better life eventually led to the building of a new world. I submit that the American Government, the oldest existing form of free government in the world, had its origin at about the same time that the first fraternal societies were organized, which are today the oldest form of life insurance companies in the world.

Secondly, I am convinced that the motives which led to the organization of the early societies were not far removed from the motives which brought the Pilgrims across the Atlantic.

Just as our Nation itself has assumed world leadership in almost every phase of human endeavor, so too have the fraternal benefit societies of his country led all the world in fraternalism and fraternal insurance.

We have pointed out that the history of Fraternalism was similar to the history of America in the following respects: (1) both had their origin in the world and about the same time; (2) both were motivated by similar desires; (3) both enjoyed a rapid growth; (4) both have assumed world leadership; (5) the Congress of each group was once divided and then re-united. I should like to carry the analogy a little further by adding: (1) both have a representative form of government, and (2) both face similar problems of the future.

One of the major problems of the fraternals is to see to it that their representative form of government does not become a mere theory, just as it is our national problem to see to it that our representative form of government does not perish from the earth.

Both have been threatened. I do not believe that either will forget the heritage which has been handed down to it.

It has been suggested and the suggestion has been repeated from reliable sources that all insurance should be carried by the federal government. I believe that this idea is not merely in the "suggestion" stage. I have been told that a group of planners are now working in that direction. The alarming thing I have observed is the complacency with private individuals and even insurance people discuss the possibility. They discuss it as though it were an inevitable eventuality. I read an interesting editorial in the August issue of one of your fraternal magazines on this subject. The article pointed out that the complacency of the people may be due to the fact that politicians have made many people think that the government can do anything and everything. The article states quite frankly that "If we come out of this war as a dictatorship, all life insurance will be carried by the government and will be compulsory. If we maintain the American Way of Freedom, the government will get out of the life insurance business suddenly." It is my personal opinion that this is a concise and accurate summary of the situation. It is not only important then that we maintain the freedom at home which we are fighting to preserve abroad, but that we oppose the concentration of power in the hands of the federal government. Our post-war economy must be planned by men wh- are thoroughly grounded in American ideals and who have a religious respect for the Constitution of the United States.

I know of no oher organizations that are dedicated to higher purposes than the fraternals in America, but is it unreasonable to suggest that even a fraternal Society may allow petty grievances and controversies to obstruct its long-range view?

(Fraternal Monitor)

"LEATHERNECK" PVT. PILIUKAITIS

Forest City, Pa.—Pvt. Victor W. Pilukaitis, Jr., U. S. M. C. has become a full-fledged leatherneck and is now in his fourth week of intensive training at Parris Island, S C. He enlisted in Newark, and after passing his preliminary examinations at that center he went to Brooklyn, N. Y., where he passed his final examinations.

Pvt. Pilukaitis is the son of Mr. and Mrs. Victor Pilukaitis, of 432 Hudson street, Forest City. He graduated from the local high school and before leaving for the Marine Corps he was employed by the Merck Chemical Co., at Rahway, N. J. His father was a veteran of the World War I.

DYKAI PAGALBA NUO REUMATIZMO

Jei kenčiate kūno skausmus; jei sąnariai jautlūs; jei užeina skausmai oro permainose, patariam jums bandyt ROSSE Tabs be mokesties ir obligacijų. Naudojamos tūkstančių per virš dvidešimt metų, gavimui greito palluosavimo skausmų „Reumatizmo, Artaritis, ir Neuritis.

DYKAI šio Laikraščio Skaitytojams

Jeigu niekad nenaudojote ROSSE Tabs, prašom jus BANDYT juos—išbandykit mūsų kaštu. Pasiųsim jums pilno dydžio pakelį—sunaudokite 24 tabletes DYKAI. Jei neduos greito paliuosavimo nuo skausmo ir jūs būsit nepatenkinti pasekmėmis ir to pakelio žema kaina, grąžinkit nesunaudotą dalį, ir jums nieko nekaštuos. Nesiųskit pinigų, tik savo vardą ir adresą į:

ROSSE Products Co. Dept. X-5
2708 W. Farwell Ave., Chicago, Ill.

SPORTS

By: SAL. BEKAMPAS

HOLY TRINITY RECREATION CENTER, WILKES-BARRE, PA.

NOTES

The management and committee in charge of the Center have a swell idea which they put into effect. For the convenience of men in uniform, there is no charge except the cost of the pinboys. Atta boy! Keep 'em happy!

* * *

The fans up in this favorite bowling emporium can watch with enjoyment of the many teams that are in action.

* * *

During each evening of the week, the drivers are busy with approximately nine leagues in operation. You guessed it, the rivalry is keen.

Perhaps the medal, for consistency should go to the Merchants League which bowls regularly on Tuesday evening. Some of the "maple-crashers" have been hittin'-the-wood for the past fifteen years.

And to see some of those "fair ones' roll, one can imagine that bowling is a leading sport. It really gives the girls a delight to cash in on a high average. They throw a mean hook.

* * *

Our compliments to those responsible for getting up the average and notes up on the bulletin board. Something for the bowlers to look forward each week.

* * *

For the most peppiest and loud cheering bowler, our hat is off to Johnny Yuscavage, the 'always smilin' Sugar Notch druggist. With one of his teammates absent last week, Johnny did everything that belonged in the catalog of good sportsmanship and team-work. Although his team lost, Johnny was in there shouting words of encouragement to his players.

* * *

It looked like Joe "Turk" Teresavage had his team all pepped up last week to gain the leadership in the Holy Trinity Mixed League.

* * *

With Jack Fasulka in there "pitching", those marines are a tough bunch to beat. What is more, plenty of noise is generated in their match games.

"Fritzie" Yaskus hit her stride one week to come up with a nice 200 game. She should keep it up as her 'maple-crashin' is superb.

* * *

A three-point setback for their opponents is the aim of Capt. 'Vic,' Daylida and his Air Corps squad. They're out to do the unexpected.

* * *

Pearl Wasiliauskas expects to keep step with the other "fair" bowlers since she knows what the game is about. Keep it up Pearl!

* * *

A look at the board shows Alice "Mazuk" Solinsky on top in girl's averages. How about some of that advice on "how to hit' 'em, Alice?

* * *

Just a good idea from Johnny Yuscavage, the congenial Sugar Notch druggist, "There should be more spirit and good-natured cheering at league matches." O. K. Johnny, we are with you.

* * *

Agnes Yaskus was missed last week by the "Army" keglers. Watch her go again on Thursday.

* * *

Here's hoping Al. Miscavage stays at anchor for the "Coast Guards" and does his share to hit the top spot.

* * *

Through the fine coaching of Frank Prince, his teammates are profiting with better scores each week — especially Mary Sutkus and Helen Mensisky.

* * *

Joe Yuska, Rev. Žukauskas and Joe Teresavage must have used the same ball las Thursday—hence the men averages are the same—162. Fine bowling.

* * *

Keeping step in the Girls' averages, we find Alice Solinsky on deck with 145; Ann Daylida, 139; and Adele Agurkis 137.

* * *

Holy Trinity Mixed League Standing

	Gs.	W.	L.
Commandos	12	11	5
Coast Guards	12	10	6
Air Corps	12	9	7
Navy	12	7	9
Army	12	6	10
Marines	12	5	11

LITHS IN THE SERVICE

Vincent R. Zdanzukas, son of Mr. and Mrs. Thomas Zdanzukas, Elm St., New Britain, Ct., a graduate from the Bombardier Training Center at Midland, Texas, received his Silver Wings and a Commission as Second Lieutenant in the Army Air Force. He holds a Reserve Commission in the Infantry. He received his Bombardier Training as a Student Officer. Lieut. Zdanzukas graduated from the New Britain Senior High School with high honors in both scholastic and sport activities. He received a scholarship from the University of Florida back in 1936, for his fine sportsmanship during the Miami High — New Britain High football game at Miami, Florida, of which the latter school won by an overwhelming score, defeating Miami High for the first time in three years, ruining the perfect record of the Southern school, and giving it a taste of defeat by a more superior school from the New England states. Upon graduating, he immediately enlisted in the Army, as a Reserve Officer. He is now stationed at Langley Field, Miss.

Cliff Street, in Upper Pittston, Pa., has good reason to be proud of its representation in the armed forces of the country. Some of its men are at far-flung battle stations. Cliff Street extends only three short blocks but there is a soldier, sailor or marine in every other house.

Andrew Kurtinaitis, son of Mr. and Mrs. Peter Kurtinaitis, of 70 Cliff Street, has been in the Army since January and served at Fort Sheridan, Ill., and is now stationed at Fort Morgan, Ala. He is in the artillery.

Sgt. Peter Narsavage, son of Mr. and Mrs. Victor Narsavage, of 90 Cliff St., enlisted in April, 1940 and went to Fort Clayton, N. Y. Shortly afterwards he was sent to the Panama Canal Zone. Former classmates will recall that Peter played football for Pittston High.

Petronelė Lamsargienė

Užlaikau visokių vaistų nuo rožės, išsisukimo (rumatų) kojų ir sausgėlų gėlimo. Taipgi turiu Galingos Gydymo Mostį nuo Reumatizmo. Kurie turite kokius nervų kumus, kraujo ir kitus, duosiu gerą patarimą ir būsit patenkinti.

PETRONELĖ LAMSARGIENĖ,
1814 S. Water St., Philadelphia, Pa.

VIETINĖS ŽINIOS

SAUNUS PALIAUBŲ PARADAS

Sekmadienį, lapkričio 8-tą, įvyko įspūdingas Wyoming Klonio Paliaubų paradas. Nors oras buvo lietingas, bet tas nesulaikė maršuotojų nuo dalyvavimo ir publikos nuo žiūrėjimo. Paradas užsitęsė apie porą valandų. Parade dalyvavo legijonieriai, mokyklų jaunuomenė, ugniagesiai, įvairios vyrų ir moterų organizacijos su savo benais, vėliavomis, kostiumais.

Tautinės grupės irgi dalyvavo, būtent, lietuviai, lenkai, airiai, velšiai, slovakai, anglai, vokiečiai italai ukrainiečiai Karpato rusai, žydai, rusai ir graikai. Šios grupės maršavo pasirėdę tautiniais kostiumais, šale amerikiečių vėliavų turėjo savo tautines vėliavas ir plakatus. Lietuvių grupę sudarė Plymouth, Wilkes-Barre ir Miners Mills parapijų choristės, vadovaujant muzikui P. Karašauskui ir muz. J. Stulgaičiui. Lietuvaičių kostiumai—geltonos, žalios ir raudonos spalvų — darė gerą įspūdį, žiūrėtojų tarpe sukėlė pasigėrėjimą ir gausių aplodismentų. Paradas pražygiavo Wilkes-Barre vidurmiestį, Market gatve ir tiltu į Kingstoną. Tautinės grupės suėjo į Kingston Armory, kur įvyko įvairi programa. Čia tautinės grupės sugiedojo savo himnus ir pademonstravo vėliavas. Tautines grupes pristatinėjo ir aiškinimus darė (narrator) Jones Evans. Programos iš balkono klausėsi visa parado vadovybė. Lietuvių grupė ir čia šauniai pasirodė ir sukėlė entuziastiškų plojimų.

Parado maršalu buvo generolas Robert M. Vail, o štabo viršininku pulk. Stephen Elliot. Tarp padėjėjų buvo LRKSA Sekretorius V. T. Kvetkas.

LRKSA 17-TOS KUOPOS NARIAMS

Mėnesinis 17-tos kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 15-tą, tuoj po sumos Švč. Trejybės parapijos svetainėje, Wilkes-Barre. Svarstysime vajaus ir kitus kuopos ir organizacijos reikalus.

Visi nariai maloniai kviečiami dalyvauti.

J. Batvinskas, pirmin.

LUZERNE

40 VALANDŲ ATLAIDAI

Keturiasdešimt valandų atlaidai Šv. Onos bažnyčioj, Upper Bennett St., Luzerne, įvyko lapkričio 8-10 dienomis. Baigėsi antradienio vakarą procesija.

Pamokslus sakė: pirmadienio vakare—kun. Jonas Šupšinskas, Sugar Notch, Pa.; pirmadienio ryte — kun. Jonas Valiūnas, Scranton, Pa.; pirmadienio vakare—kun. Jonas Boll, Scranton, Pa.; antradienio ryte—kun. Jonas Savulis, Duryea; antradienio vakare—kun. Juozas Auruškevičius, Eynon, Pa.

Klebonas kun. J. C. Kundreckas giliai patenkintas gausiu atlaidų lankymu, ėjimu prie išpažinties ir komunijos.

LEGAL NOTICE

SHERIFF'S SALE

Friday, November 27, 1942, at 10:00 o'clock A. M., Court Room No. 1, Court House, Wilkes-Barre, Pa., execution by virtue of writ of fi. fa. No. 31, December Term, 1942, issued out of the Court of Common Pleas of Luzerne County, real estate of William R. Davis and Lillian E. Davis, his wife, situate in the Borough of Kingston, Luzerne County, Pennsylvania, being part of Lot No. 56 on plot of lots of Estate of Rev. John Dorrance recorded in Deed Book No. 246, page 158, being 50 feet in width and 120 feet in length, being more particularly described in Deed Book No. 659 page 188.

IMPROVED with 2½ story frame double dwelling, and appurtenances, and being known as tenement No. 88-90 West Dorrance Street, Kingston, Luzerne County, Pennsylvania.

DALLAS C. SHOBERT, Sheriff

PATRICK J. O'CONNOR, Attorney

(Bus daugiau)

KINGSTON

JUBILIEJINĖS MISIJOS

Šv. Marijos Apreiškimo parapijos 40 metų sukakties ir kl. kun. J. V. Inčiūros 25 metų klebonavimo jubiliejaus atminčiai misijos prasidėjo lapkričio 5, baigsis 15.

Lapkričio 5-8 dd. misijas jaunimui anglų kalba vedė T. Tamas Grossman, O. F. M.

Lapkričio 8-tą prasidėjo misijos visiems bendrai lietuvių kalba. Veda T. Justinas Vaškys.

Nepaprastai iškilminga misijų užbaiga įvyks sekmadienį, lapkričio 15-tą.

VĖLIAVŲ DEDIKACIJA

Sekmadienį, lapkričo 15-tą, Šv. Marijos parapija turės iškilmingas U. S. tarnystės ir Šv. Tėvo vėliavų šventinimo ceremonijas. Tai bus atminčiai parapijos jaunuolių tarnaujančių militarėse Amerikos jėgose.

Iškilmių pradžia 3 P. M.

Bažnyčioje pamokslą sakys kun. P. B. Paukštis iš Forest City, Pa. Lauke prie vėliavų kalbės adv. W. Fahey.

NUOŠIRDI PADĖKA

Lakewood 28-tos Lietuvių Dienos Rengėjams ir Dalyviams

Nors šiemet dėl visokių suvaržymų nemanėme, kad Lietuvių Diena taip gerai pasiseks, kaip pirmiau, tačiau iš gauto čekio aišku, kad gerbiami klebonai ir pikniko komitetas dar sparčiau dirbo, kad surinktų pelno paremti lietuviškas katalikiškas įstaigas. Užtat jiems dar didesnė garbė, kad pasunkėjusiose sąlygose tiek daug nuveikė.

Esame labai dėkingos už šią medžiaginę ir moralinę paramą suteiktą mūsų įstaigai. Jaučiamės, kad gerbiami klebonai ir visuomenė įvertina mūsų darbą ir stengiasi padėti. Mūsų dėkingumas nors žodžiais išreikštas pasiliks giliai mūsų širdyse. Mūsų maldos nuolat belsis į Išganytojo Širdį prašydamos Jums rekalingų dvasinių ir laikinių malonių.

Giliai dėkingos,
Nukryžiuoto Jėzaus Seserys
Elmhurst, Pa.

NUOŠIRDI PADĖKA

Amsterdamo Šv. Kazimiero Parapijos Chorui

Lai Šv. Pranciškus Jus laimina už Jūsų suteiktą paramą Šv. Pranciškaus Seserų Vienuolynui paruošiant pikniką ir skiriant pelną Seselių išganingai darbuotei paremti. Galite būt užtikrinti, kad Jūsų pasišventimas susilauks iš Aukščiausiojo gausų užmokestį, nes Seselės kasdien užJus melsis. Jų maldos taip pat lydės Jus į Amžinybę.

Šv. Pranciškaus Seserys

TRAUKINIS SUVAŽINĖJO BROLIUS ANTANAIČIUS

Sekmadienį, lapkričio 1-mą, Laflin bore D. and H. geležinkelio traukinis suvažinėjo Jurgį Antanaitį, 70 metų, gyv. 187 Main St., Laflin ,ir Joną Antanaitį, gyv. Philadelphijoje, kurs buvo atvykęs pasisvečiuoti pas brolį Jurgį. Lapkričio 5-tą iš Pittston'o Šv. Kazimiero bažnyčios Antanaičiai palaidoti parapijos kapuose. Jurgis Antanaitis paliko žmoną, 4 vaikus, brolį ir seserį. Jonas Antanaitis paliko 5 vaikus.

SUNKIAI SERGA KAZYS ŽELIAUSKAS

Warrior Run, Pa.—Ilgus metus ėjęs 238 kuopos sekretoriaus pareigas Kazys Želiauskas sunkiai serga. Jis randasi University of Pennsylvania ligoninėje, Philadelphia, Pa.

Linkime pasveikti ir grįžti prie savųjų! *Rap.*

KONFERENCIJA KARO BONŲ PLATINIMO IR REGISTRAVIMO REIKALAIS

Ketvirtadienį, spalių 29-tą, LRKSA patalpose įvyko susirinkimas pasitarimui, kaip plačiau išvystyti Wyoming Klonio lietuvių veiklą U. S. karo bonų ir ženklų pardavime ir surinkimui žinių, kiek šio rajono lietuviai jų išperka.

Dalyvavo šių organizacijų ir draugijų atstovai: L. R. K. S. A. 4-tos apskrities — pirmin. Pr. Jurevičius, sekretorius P. V. Zdanavičius, iždo globėjas J. Batvinskas; SLA 7-tos apskrities pirmin. Mikas Kupris; Pittstono Lietuvių Piliečių Klubo—pirm. Ad. Miliauskas, Ant. Galinskas ir K. Šakočius; W. Klonio Lietuvių Moterų Klubo atstovė —A. S. Čepanonienė; Susivienymo Sekretorius V. T. Kvetkas, Susiv. Iždin. J. G. Joneika ir "Garso" redaktorius M. Zujus.

Plačiai apkalbėjus dabartinį momentą ir reikalą aktyviai prisidėti prie karo pastangų rėmimo, sudarytas laikinas komitetas, kuriam pavesta sušaukti visuotiną W. Klonio lietuviškų katalikiškų ir tautininkiškų organizacijų, draugijų ir klubų atstovų susirinkimą šių metų lapkričio 29-tą. Į laikiną komitetą išrinkti V. T. Kvetkas, Pr. Jurevičius, M. Kupris, A. S. Čepanonienė ir A. Miliauskas.

V. T. Kvetkui pavesta pakviesti įžymų amerikietį veikėją kalbėtoju. M. Zujui pavesta paruošti atsišaukimą ir organizacijas ir draugijas.

Organizacijų ir draugijų atstovų konferencija įvyks sekmadienį, lapkričio 29-tą, Lietuvių Piliečių Casino Ballroom svetainėje, 91 N. Main St., Pittston, Pa.

Pradžia 3 P. M.

Svarbiausias šios konferencijos tikslas apsvarstyti, kaip sekmingiau remti Amerikos pastangas laimėti šį karą, sutriuškinti agresorius ir patikrinti laisvę sau ir kitoms tautoms, tarp jų ir mūsų senai tėvynei Lietuvai. Turėsime išrinkti Wyoming Klonio Lietuvių Komitetą, kurs ves agitaciją kas link karo bonų ir ženklelių pirkimo ir rinks informacijas, kiek šio rajono lietuviai jų išperka ir kitais būdais prisideda prie karo pastangų.

Reikalas yra svarbus ir būtų gerai, kad visos organizacijos ir draugijos išrinktų ir pasiųstų savo atstovus. Kurios organizacijos ar draugijos prieš lapkričio 29-tą savo susirinkimų neturės, tegu atstovauja viršininkai—valdybų nariai.

ENS. SLAUGĖ O. BERNOTATYTĖ PIRMUTINĖ APDOVANOTA LEGION OF MERIT ŽENKLU

LRKSA 7-tos kuopos narė, Ensign Ona Bernotaitytė—Anne Bernotitus iš Exeter, yra pirmas visoje šalyje asmuo apdovanotas naujai įsteigtu pasižymėjimo ženklu—Legion of Merit.

Kaip žinoma, slaugė Ona Bernotaitytė buvo viena iš paskutinių apleidusių japonų išbomborduotą Bataaną ir Corregidor'o tvirtovę. Ji submarinu paspruko iš apgultos tvirtovės ir nuvyko Australijon.

Laivyno personalo viršininkas Rear Admiral Randall Jacobs, pranešdamas slaugei O. Bernotaitytei apie paskirtą dovaną, rašo: "Your excellent service in a time of stress and under such dangerous conditions is worthy of the distinction shown you in being the first person in the naval service to be so decorated" (Jūsų puikus pasitarnavimas sunkiu laiku ir tokiose pavojingose sąlygose yra vertas pripažinimo, parodyto jums kaip pirmam laivyno tarnystėje asmeniui atžymėtam tokiu apdėkoravimu).

Slaugė O. Bernotaitytė laivyno tarnystėn pastojo 1936 metais. Ji tarnavo Naval ligoninėje Chelsea, Mass., Mare Island, Calif., po to buvo išvykus į Filipinus. Dabar ji tarnauja Naval Medical Center Bethesda, Md.

Sveikiname garbingą lietuvaitę, Susivienymo narę slaugę Oną Bernotaitytę ir linkime geriausios kloties ateityje.

MIRĖ

A. a. Ona Urgalevičienė mirė spalių 18-tą Mercy ligoninėje. Buvo pašarvota sūnaus namuose, 25 Rice St. Palaidota su bažnytinėmis apeigomis parapijos kapuose, Pringle. Paliko 4 vaikus—Juozą, Mildred, Vincą ir Joną Patriką tarnaujantį U. S. armijoje ir 7 anūkus.

A. a. Kazys Andriušis, 65 m., gyv. 420 First St., Plymouth, mirė spalių 30, palaidotas iš Plymouth'o Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapuose. Liūdesy paliko žmoną Oną, du sūnus, dvi dukteris, du broliu ir vieną anūką. Velionis priklausė prie LRKSA.

A. a. Petras Pijus Rainis, gyv. 82 Garnet Lane, Wilkes-Barre, mirė lapkričio 9-tą, palaidotas lapkričio 12-tą iš Švč. Trejybės bažnyčios parapijos kapuose, Bear Creek. Paliko žmoną, sūnų ir tris seseris.

A. a. Juozas Straigis, 18 metų, gyv .17 Curtis St., Kingston, mirė lapkričio 8, palaidotas lapkričio 11-tą iš Kingstono Šv. Marijos bažnyčios parapijos kapuose. Paliko tėvus, brolį ir dvi seseris. Velionis priklausė prie Šv. Vardo draugijos.

TĖVŲ PRANCIŠKONŲ REKOLEKCIJOS IR MISIJOS 1942 M.

CHICAGO, ILL.—Švenč. Panelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parap., Švenč. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo novena ir misijos, lapkričio 29—gruodžio 8 d., T. Justinas Vaškys.

CHICAGO, ILL.—Šv. Kryžiaus parap., gruodžio 13-20 d., T. Justinas Vaškys ir T. Juvenalis Liauba.

KEWANEE, ILL.—Šv. Antano parap., gruodžio 21-25 d., T. Juvenalis Liauba.

FRANCISCAN FATHERS
310 Orchard Street *Pittsburgh, Penna.*

KORESPONDENCIJOS

CLEVELAND, OHIO

Įspūdingos Misijos ir 40 Val. Atlaidai

Spalių 12 d. mūsų parapijoj prasidėjo misijos, kurias vedė misijonieriai kun. A. Mažukna—jauniems ir kun. J. Vaškas—suaugusiems.

Laike jaunųjų misijų beveik visą savaitę lijo, bet jaunuomenė uoliai lankė misijas.

Kiek teko patirti, tai kun. A. Mažukna yra labai malonaus būdo ir domisi gera muzika.

Spalių 19 d. prasidėjo misijos suaugusiems. Belankant tą savaitę vakarais ir klausant kun. J. Vaško pamokslų, neapsivilsiu pasakius, kad jo žodžiai, jo išreikštos mintys giliai palietė klausytojų širdis. Ištisą savaitę, ypatingai vakarais, buvo pilnutėlė erdvinga bažnyčia žmonių.

Penktadienį prasidėjo 40 val. atlaidai. Man trūksta žodžių išreikšti dvasios įspūdį, kokį įgijau laike tų atlaidų. Girdint apaštališkus misijonieriaus žodžius, vargonų muziką, žmonių, berniukų (ministrantų) ir chorų giedojimą; žiūrint į gražiausią išpuoštą altorių; matant šimtais žmonių priimant Šv. Komuniją; stebint pabaigoje įspūdingą procesiją susidedančią iš apie 160 asmenų: kunigų, jaunamečių berniukų ir mergaičių; vienu žodžiu, viskas tas sukelia žmogaus vaidentuvėje neapsakomai gražią panoramą ir kelia širdį prie Aukščiausio. Kun. B. Bartis labai tvarkingai ir gražiai giedojo Visų Šventųjų Litaniją, o atsakinėjimus giedojo du chorai ir ministrantai.

Net 9 kartus buvo traukiami judamieji paveikslai (paskutinį vakarą pamaldų eigoje).

Gerb. misijonierius susižavėjo Šv. Jurgio bažnyčioje girdėtamatyta grože, būtent, giedojimu ir altoriaus išpuošimu. Šeštadienio ir sekmadienio vakarais, laike pamokslo pareiškė, kad važinėjant po visą Ameriką pirmą kartą jam teko savo gyvenime girdėti ypatingai gražus giedojimas ministrantų (jaunų berniukų), kurie buvo giedami antiponiškai, papunkčiui; ministrantų prie altoriaus ir dviejų chorų prie vargonų. Pareiškė, kad be galo gražiai gieda didysis choras. Gėrėjosi, kaip visi žmonės bažnyčioje gieda, grožėjosi mūsų mokyklos seselių Pranciškiečių gražiausia menišku būdu išdabintu altoriumi ir aprėdymu vaikučių laike procesijos.

Buvo malonu girdėti gerb. misijonieriaus įvertinimo žodžius.

Stasė Greičienė

WATERBURY, CONN.

Rudens Šventė

Karo ar taikos metu, jaunimo darbuotės obalsis visuomet tas pats—Dievui ir Tėvynei, Tautai ir Bažnyčiai! Sekmadienį, lapkričio 15 d. 7 val. vakare, mokyklos auditorium, įvyksta 19 metinis Šv. Juozapo parapijos naudai rudens koncertas-teatras komp. A. Aleksio vadovybėje. Dainuos studenčių mergaičių choras, mišrus parapijinis choras, Moterų Sąjungos choras, solistai-tės. Scenoje bus suvaidinta trys linksmi veikalai: "Raulas ir Žydas", "Tūzas ir Arbūzas" ir "Čigonės Atsilankymas". Po programos bus šokiai.

Liūdna... kad ir dainuojančio jaunimo eilės retėja. Jau daugelis choristų Dėdės Samo tarnystėje. Mes jais didžiuojamės, kad jie taip garbingai tarnauja mūsų tautai ir šiai šaliai. Mes jų neužvilsime, tik uolesne darbuote visur ir visuomet paremsime. Galingoji malda juos apsaugos. O kol jie sugrįš, tai mūsų bažnytėlėje kaip skambėjo, taip ir skambės malonūs šventosios giesmės aidai Dievo garbei ir maldaujančių širdžių suraminimui.

Nuoširdžiai prašome brangiąją visuomenę kuo skaitlingiausia atsilankyti į šį tikrai gražų ne pasilinksminimo, bet suraminimo vakarėlį. *Lyra*

PHILADELPHIA, PA.

VIEŠA PADĖKA

Vienas vietinių lietuvių spaudos korespondentų... pareiškia viešą padėką vietinei Amerikos Lietuvių Moterų Tarybai už apstų kiekį pašto ženklelių, kuriuos jis paskiausiu laiku apturėjo per viengentės ponios Davidonienės rankas.

Iš Kazimieriečių Padangės

Sekmadienio vakare, lapkričio 1, Kazimieriečių svetainėje įvyko gražus parengimas vietinio vikaro kun. Vinco Vėžio pagarbai, proga jo gimtadienio.

Žmonių susirinko labai daug. Vakaro vedėju buvo Juozas Kavaliauskas. Be tos Birthday Dinner puotos, buvo da ir kiti, atatinkami tokiam parengimui, pamarginimai, kaip ve: prakalbėlės-linkėjimai, deklamavimas ir makyklos vaikučių gražūs pastatymėliai, kuriuos išmokino sesės-vienuolės. Tąją taip gražią pagarbos kunigui Vėžiui pramogą suruošė kazimieriečių uolusis jaunimas, žinia, senesniems padedant. *X?*

Iš Ukrainiečių Spaudos

Vietiniame ukrainiečių unijotų naujienrašty "Amerika", lapkričio 7 laidoje yra patalpintas vyskupo Petro Prano Būčio atvaizdas su žinute apie jo 70 metų amžiaus sukaktį.

Card Party Parapijos Naudai

Sekmadienį, lapkričio 15-tą, Šv. Jurgio parapijos svetainėje, prie Salmon ir Venango gatvių, įvyks nepaprastas, bet jau 40-metinis card party parengimas Šv. Jurgio bažnyčios naudai.

Giliukingas lošėjas įgis U. S. karo boną 25-kių dolerių vertės arba toną anglies, ir tai tik už paprastą dešimtuką.

Į tąjį nepaprastą parengimą, paminėjimui 40-metų šios parapijos gyvavimo sukakties kviečia visus klebonas kun. dr. Vytautas Martusevičius ir asistentas kun. Jeronimas Bagdonas.

K. V.

ELIZABETH, N. J.

Parapijos Pramoga

Lapkričio 22 d. parapijos svetainėje įvyksta labai įdomus parengimas—vienos dienos "jomarkas", šokiai, laimėjimai, ratų sukimai, kalakutų leidimas, lašiniečiai, žąsų kakliukai "blynai" ir daug visokių įdomumų. Kadangi parapijai reikalingos lėšos, nes reikia išlaikyti inventorius ir kiti įvairūs dalykai, todėl klebonas ir rengimo komitetas kviečia visus parapijiečius atsilankyti.

Lietuviški ir amerikoniški šokiai.

Visiems parapijiečiams išsiuntinėtos knygutės ir po du bilietu. Pradžia 3 val. po pietų. Dovanų traukimas bus 9 val. vak. Dovanų tarpe yra brangių, vertingų, dėl kurių irgi verta apsilankyti ir išbandyti savo laimę.

K-tas

BRADDOCK, PA.

Žinutės

Sekmadienį, lapkričio 15 d., 3 val. popiet, Šv. Izidoriaus parapija rengia didelę card party parapijos svetainėje, Seventh St. ir Talbot Ave. Duos gražią dovaną už įžangos tikietus, gražias dovanas kiekvienam stalui. Visi kviečiami atsilankyti.

* * *

Pas Budavus atsilankė garnys ir paliko gražų sūnelį, kuriam klebonas kun. Vincentas Abromaitis, per Šv. Krikštą suteikė Stanislovo Povilo vardus. Kūmai buvo Vincas Lukoševičius ir Dolores Kaminskaitė.

"Braddockietis"

Liet. R. K. Labdarių S-gos metinis seimas šaukiamas š. m. lapkričio 22 dieną, Čikagoje. Svarbiausis Labdarių Sąjungos rūpestis dabar yra užbaigimas statyti senelių prieglaudos namą. (LKFSB).

WEST PHILA., PA.

Šv. Rapolo Parapijos Misijos

Lapkričio 15 d., Šv. Rapolo parapijos bažnyčioj prasidės misijos, kurias ves lietuvių kalboj pasijonistas kun. Geraldas. Misijos tęsis visą savaitę. Per misias lapkričio 15 d., Tėvas Geraldas nustatys misijų tvarką suaugusiems ir jaunimui. Tai bus pirmos šioj bažnyčioj misijos, vedamos lietuvių kalboje.

Tad, visi šios apielinkės lietuviai yra nuoširdžiai kviečiami ir raginami gausingai lankyti misijų ir atlaidų pamaldas. Juk misijų metu Dievas gausiai apdovanoja tikinčiuosius įvairiomis malonėmis. Ypač kviečiami atšalėliai, ir tie, kurie sekmadieniais neturi progos išklausyti šv. Mišių, iš priežasties darbo.

Kaip žinoma, gan daug iš mūsų tarpo tarnauja kariuomenėje ir laivyne. Taigi, kareivių tėvai, broliai, seserys ir giminės tegu lanko kas vakarą misijų pamaldas ir tepasimeldžia už juos, kad Dievas suteiktų kariams dvasinės stiprybės, tvirto tikėjimo ir kūno sveikatos ir kad vėl sveiki sugrįžtų pas savo mylimuosius.

Šv. Rapolo parapija yra mišri. Daugumą parapijiečių sudaro airiai ir lietuviai. Ten klebonauja kun. James L. Gildea, o vikarauja kun. Juozas A. Neverauskas.

Naujas Zakristijonas

Neseniai atvyko į mūsų paradabar eina zakristijono pareigas. piją p. Antanas Berniškis, kuris Visi, ypač kunigai, labai patenkinti, nes jis uoliai dirba ir rūpestingai atlieka visas jam paskirtas pareigas. Linkime jam laimės ir geros sveikatos mūsų tarpe.

Auksinė Žvaigždė

Iš Amerikos sostinės gauta žinia, kad viršila (sergeant) Aleksandras Lukošius, 26 metų amžiaus, paguldė savo galvą kautynėse su priešu. Jisai gyveno 7914 Suffolk gatvė ir tarnavo su J. V. marinais aštuonis metus. Paliko dideliame nuliūdime jo motiną, seselę ir brolį.

Karo baisumas skaudžiai pasiekė mus ir jis tapo pirma šios parapijos auka ant karo aukuro. Iki šiol per 150 jaunuolių iš šios parapijos jau iššaukė prie Amerikos vėliavos. Jų tarpe randasi apie 25 lietuviai. *Rapolietis*

SANDĖLIS KNYGŲ IR ŽOLIŲ

Aukso Altoriukas, Tilžės spaudimo, 65c.; ta pati gražiais celuloidos viršais $1.75. **Vainikėlis,** maža maldų knygelė, mišių maldos su paveikslais, paprastu apdaru, 50c.; **Vainikėlis,** juodais odos apdarais, $1.25; **Kantičkos,** giesmių knyga, 863 pusl., $2.00; **Gydyklos nuo Baimės Mirties,** 50c.; **Istorija Seno ir Naujo Testamento,** 25c.; **Mikaldos Pasakojimai Pranašystės,** 25c.; **Kantri Elena,** graži pasaka, 25c.; **Gudrus Piemenukas,** graži apysaka, 25c.; **Vyskupo Valančiaus Pasakų Knygelė,** 15c.; **Kabalas su Saliamono Nosia,** 10c.; **Sapnų Knyga,** su paveikslais, $1.25; **Lengvas Būdas Išmokt Angliškai,** 35c.; **Apie Dangų, Saulę ir Žvaigždes,** 10c.; **Sapnas Marijos ant Kalno Alyvų,** 15c.; **Gyvenimas Marijos,** 35c.; **Orakulas,** knyga visokių įspėjimų: planetų, kazyrų ir delnažinystės, $3.00; **Geografija,** žemės aprašymas, 464 pusl., $3.00; **Raistas,** knyga aprašo lietuvių gyvenimą Chicagos stockyarduose, 356 pusl., $1.00; **Baznavičiaus Pasakos,** 290 pusl., $1.25; **Istorija Abelna,** dalis I, 500 pusl., $1.85; **Kapitonas Velnias,** apysaka, $1.25; **Burtininkas ir Burtininkė,** 35 c.; **Ponsko Piloto Sūdžios Galas,** 10 centų; **Girtuoklių Gadzinkos,** 15c.; **Karvės Nauda ir Sūrių Padarymas,** 25c.; **Sveikata Ligoniams,** 25c.

ŽOLĖS ARBATOS FORMOJE

Nervų ir nuo sutukimo po 85c.; **Inkstų arbata,** varo akmenėlius, 60c.; **Kraujo Valytojas,** 60c.; **Kosulio, Kokliušo ir Dusulio,** po 60c.; **Vandeninės ir Širdies Ligos,** 60c.; **Palengvinimui Vyriškumo,** 85c.; **Nuo Užsisenėjusio Kataro (hey-fever),** 85c.; **Nuo Cukrinės Ligos (diabetų),** 85c.; **nuo Prašilimo ir Plaiskanų,** 60c.; **Nemalonaus kvapo iš burnos,** 85c.; **Reumatiškų sausgėlų,** 60c.; **Palengvos Trejankės (stambios),** 60c.; **nuo surūgusio pilvo (heart-burn),** 85c.; **Pailių arbata ir mostis,** po 85c.; **Puplaškės, Pelūnas, Ramunėliai,** po 25c.; **Trūkčiolės, Valerijonai, Šaltmėtės,** po 20c.; **Daingelis, Debesylas, Čėbreliai,** po 20c.; **Liepos Žiedai, Našlelės, Kadagiai,** po 25c.

Visos žolės yra pakeliuose ir su nurodymais, nuo ko ir kaip jas vartoti.

M. ŽUKAITIS,
332 Dean Street, Brooklyn, N. Y.